

DET KONGELEGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 130 LS

(2016–2017)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga

Innhold

1	Innleiing	5	5	Endringar i samband med reglar om verdsetjingsrabatt i formuesskatten	21
2	Skatteinsentivordning for langsiktige investeringar i oppstartsselskap	7	5.1	Innleiing	21
2.1	Innleiing og samandrag	7	5.2	Vurderingar og framlegg	21
2.2	Utanlandsk rett	7	5.3	Iverksetjing	22
2.2.1	Innleiing	7	6	Skattefritak for inntekter frå Statens pensjonsfond utland sine investeringar i unotert eigedom m.m.	23
2.2.2	Sverige	7	6.1	Innleiing og samandrag	23
2.2.3	Storbritannia	8	6.2	Gjeldande rett	23
2.3	Vurderingar og framlegg	8	6.3	Departementet sine vurderingar ..	23
2.3.1	Innleiing	8	6.4	Administrative og økonomiske konsekvensar	24
2.3.2	Frådrag for aksjeinnskot ved skiping av aksjeselskap eller auke av aksjekapital	9	6.5	Iverksetjing	24
2.3.3	Vilkår knytte til selskap	9	7	Skogvern – skog i selskap med deltakarfastsetjing	25
2.3.4	Vilkår knytte til investor	11	8	Produktavgift på fyrstehandsomsetning av fisk	26
2.3.5	Uavhengigheit mellom selskap og investor	11	9	Eingongsavgift for motorsyklar	27
2.3.6	Eigartidskrav og vilkår som gjeld i eigartida	12	10	Eingongsavgift for ladbare hybridbilar	28
2.4	Økonomiske og administrative konsekvensar	13	11	Eingongsavgift – innføring av ny køyresyklus	29
2.5	Iverksetjing	13	12	Vegbruksavgift på naturgass ...	30
3	Skattefavisert sparing til pensjon	14	13	Oppfylging av finansskatten	31
3.1	Ny ordning for skattefavisert individuell sparing til pensjon	14	13.1	Innleiing og samandrag	31
3.1.1	Innleiing og samandrag	14	13.2	Vurderingar og framlegg	31
3.1.2	Gjeldande rett	15	13.3	Omtale av tiltak mot tilpassing ved fellesregistrering av konsernføretak	32
3.1.3	Vurderingar og framlegg	15	14	Unntak frå plikta til å justere meirverdiavgiftskompensasjon ved kommunesamanslåingar og -delingar	34
3.1.4	Økonomiske og administrative konsekvensar	17	15	Frittståande skular med vaksne utan rett til vidaregåande opplæring	35
3.1.5	Iverksetjing	17			
3.2	Pensjonssparing for sjølvstendig næringsdrivande m.m.	17			
3.2.1	Innleiing og samandrag	17			
3.2.2	Gjeldande rett	17			
3.2.3	Vurderingar og framlegg	18			
3.2.4	Økonomiske og administrative konsekvensar	18			
3.2.5	Iverksetjing	18			
4	Skattelette til pensjonistar	19			
4.1	Innleiing og samandrag	19			
4.2	Gjeldande rett	19			
4.3	Vurderingar og framlegg	19			
4.4	Økonomiske og administrative konsekvensar	19			
4.5	Iverksetjing	20			

16	Oppfølging av skatteforvaltningsloven	36	17	Opprettingar i lovtekst	40
16.1	Innleiing	36	17.1	Skatteloven § 2-3 fjerde ledd bokstav b – skatteplikt på pensjon for personar som ikkje er busette i riket	40
16.2	Opprettingar i folketrygdloven	36	17.2	Eigedomsskattelova § 8 C-1	40
16.3	Opprettingar i skatteloven	36	17.3	Skattebetalingsloven	41
16.4	Opprettingar i skattebetalingsloven	36	17.4	Tolloven § 13-4 om kontroll hos dei opplysningspliktige	41
16.5	Opprettingar i merverdiavgiftsloven	36		A – Forslag til lovvedtak	44
16.6	Opprettingar, presiseringar m.m. i skatteforvaltningsloven	37		B – Forslag til stortingsvedtak	58
16.7	Presiseringar knytte til flytting av føresegner om petroleumsskatt til skatteforvaltningsloven	38			

DET KONGELEGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 130 LS

(2016–2017)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga

*Tilråding frå Finansdepartementet 11. mai 2017,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Solberg)*

1 Innleiing

I Revidert nasjonalbudsjett 2017 foreslår regjeringa fylgjande endringar i skatte- og avgiftsreglane som har provenyverknad for 2017:

- Det vert innført ei skatteinsentivordning for langsiktige investeringar i oppstartsselskap som i gjennomsnitt over året har færre enn 25 årsverk og årlege driftsinntekter og/eller balansesum som ikkje overstig 40 mill. kroner. I ordninga vert det gjeve frådrag i alminneleg inntekt for personlege skattytarar for aksjeinnskot i kvalifiserte aksjeselskap for opptil 500 000 kroner årleg. Framlegget er anslått å gje eit provenytap på om lag 330 mill. kroner påløpt i 2017. Provenytapet vert i sin heilskap bokført i 2018. Ordninga tek til å gjelde straks med verknad frå og med 1. juli 2017.
- Det vert innført ei ny ordning med skattefavorsert individuell sparing til pensjon. Framlegget er anslått å gje eit provenytap på om lag 430 mill. kroner påløpt og 45 mill. kroner bokført i 2017. Detaljane i den nye ordninga skal regulereast i forskrift. Departementet tek sikte på å sende framlegg til forskrift på høyring i laupet av våren 2017, slik at ordninga kan tre i kraft i laupet av hausten 2017.

- Maksimalt frådrag for innskot til skattefavorsert pensjonssparing for sjølvstendig næringsdrivande vert auka frå 4 pst. til 6 pst. av berekna personinntekt frå næring. Framlegget er anslått å gje eit provenytap på om lag 150 mill. kroner påløpt og 80 mill. kroner bokført i 2017. Endringa tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.
- Det vert gjeven ei skattelette til pensjonistar gjennom auka minstefrådrag i pensjonsinntekt. Framlegget er anslått å gje eit provenytap på om lag 840 mill. kroner påløpt og 170 mill. kroner bokført i 2017. Endringa tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.

Framlegga om endringar i skatte- og avgiftsopp-
legget inneber ein samla reduksjon i provenyet på
om lag 1 750 mill. kroner påløpt og 295 mill. kro-
ner bokført i 2017 samanlikna med saldert bud-
sjett for 2017.

Regjeringa foreslår òg enkelte andre end-
ringar på skatte- og avgiftsområdet:

- Det vert gjorde tre endringar i reglane om
verdsetjingsrabatt i formuesskatten. End-

ringane tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.

- Det vert innført eit skattefritak for passiv avkasting i Statens pensjonsfond utland som vert opp- tent i selskap som er heileigd direkte eller indi- rekte av Noregs Bank. Endringa tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.
- Produktavgifta i fiskeri-, kval- og selfangstnæ- ringa vert redusert frå 2,3 pst. til 2,2 pst. Endringa tek til å gjelde frå og med 1. juli 2017.
- Eingongsavgifta for motorsyklar vert lagd om i miljøvenleg retning ved å innføre ei progressiv avgift på CO₂-utslepp, som erstattar avgifta på motoreffekt og stykkavgifta. Endringa gjeld motorsyklar med registrerte CO₂-utslepp. Endringa er om lag provenynøytral. Endringa skal gjelde for eingongsavgift for motorsyklar som vert registrerte frå og med 1. juli 2017.
- Konsernbidragsreglane vert endra for å mot- verke tilpassingsmoglegheiter som gjer det mogleg å unngå finansskatt på overskot i finansforetak. Endringane tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.
- Unntaksregelen frå finansskatteplikt vert jus- tert for verksemdar som i høg grad driv meir- verdiavgiftspliktig, finansiell verksemd. Endringa tek til å gjelde straks med verknad for inntektsåret 2017.
- Det vert gjorde endringar i merverdiavgifts- kompensasjonsloven for overdragingar av fast eigedom m.m. som ledd i kommunesamanslå- ingar og -delingar med verknad frå og med 1. januar 2017.
- Meirverdiavgiftskompensasjonsordninga vert utvida for friskular med vaksne elevar utan rett til vidaregåande opplæring med verknad frå og med 1. januar 2017.
- Det vert gjorde enkelte presiseringar og opp- rettingar i lovtekst.

I tillegg er fylgjande saker omtala:

- Behandlinga i skattesamheng av erstatning ved frivillig vern av skog for skogsameige.
- Differensiering av eingongsavgift for ladbare hybridbilar etter elektrisk rekkevidde.
- Konsekvensane for eingongsavgifta av nye reglar for måling av utslepp frå køyretøy (ny køyresyklus).
- Status for notifikasjon av fritak for vegbruksav- gift på naturgass.
- Departementet vil fram mot statsbudsjettet for 2018 vurdere regelendringar i finansskatten for å motverke moglege tilpassingar gjennom reglane for fellesregistrering av konsernfø- retak etter merverdiavgiftsloven.

Det vert også viste til fylgjande saker som er omtala i kapittel 4 i Meld. St. 2 (2016–2017) Revi- dert nasjonalbudsjett 2017:

- Endringar i skattlegginga av opsjonar for små, nyetablerte selskap frå 2018.
- Prosess, innretting og mogleg tidsløp for eta- blering av eit CO₂-fond.
- Oppmodingsvedtak om materialavgift for drik- kevareemballasje.
- Oppmodingsvedtak om fritak for meirverdiav- gift for digital journalistikk.
- Oppmodingsvedtak om støtte til bustader for vanskelegstilte.

I denne proposisjonen gjer departementet fram- legg om:

- lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eige- domsskatt til kommunane (eigedomsskat- telova)
- lov om endringar i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)
- lov om endringar i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)
- lov om endring i lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (inn- skuddspensjonsloven)
- lov om endringar i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (merverdiav- giftskompensasjonsloven)
- lov om endringar i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)
- lov om endringar i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven)
- lov om endring i lov 27. juni 2008 nr. 62 om indi- viduell pensjonsordning
- lov om endringar i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)
- lov om endring i lov 18. desember 2015 nr. 110 om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eige- domsskatt til kommunane
- lov om endringar i lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven)
- vedtak om endring i Stortingets vedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2017 (Stortingets skattevedtak)
- vedtak om endring i Stortingets vedtak om fast- setting av finansskatt på lønn for 2017
- vedtak om endring i Stortingets vedtak om pro- duktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringa for budsjetterminen 2017
- vedtak om endring i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2017

2 Skatteinsentivordning for langsiktige investeringar i oppstartsselskap

2.1 Innleiing og samandrag

For å kunne finansiere eit høgt velferdsnivå i åra framover er det heilt naudsynt å gjere det lønsamt å starte og utvikle nye verksemder. Det er menneske som torer å ta sjansar og satse på egne evner, idear og ressursar som vil skape arbeidsplassar i framtida. Difor trengst det fleire gründerar som startar nye og lønsame verksemder. Regjeringa er positiv til tiltak som fremjar etablering og utvikling av nye verksemder.

Målet med ei skatteinsentivordning med frådrag for langsiktige investeringar er å auke tilgangen på privat risikofinansiering for selskap i startfasen ved å gjere det meir attraktivt å investere i oppstartsselskap.

I si behandling av budsjettet for 2017 vedtok Stortinget samrøystes å be regjeringa om å utgreie modellar for skatteinsentiv for langsiktige investeringar i oppstartsselskap, og å leggje det fram i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2017, jf. innstilling (Innst. 3 S (2016–2017)). Eit liknande oppmodingsvedtak (nr. 88 (2015–2016)) vart fatta på grunnlag av Innst. 2 S (2015–2016).

Departementet foreslår ei skatteinsentivordning som inneber at personlege skattytarar som investerer direkte eller indirekte i aksjeselskap som er seks år eller yngre og under ein viss storleik, får rett til frådrag i alminneleg inntekt for opptil 500 000 kroner i årlege investeringar.

Det er eit vilkår at investor held aksjane i minst tre år for å få rett til frådraget. Minste investeringsbeløp er 30 000 kroner. Selskap må ha færre enn 25 tilsette, berekna ut frå årsverk, og verken driftsinntekter eller balansesum kan overstige 40 mill. kroner. For å motverke skattetilpassing vert det stilt krav om eit årleg lønsgrunnlag på minst 400 000 kroner i selskapet, og selskap må dessutan hovudsakleg drive aktivitet som ikkje er passiv kapitalforvaltning. Eit selskap kan ta imot inntil 1,5 mill. kroner i investeringar årleg gjennom ordninga.

Ordninga er utforma innanfor rammene av det alminnelege gruppeuntaket i EØS-avtalen sitt

regelverk om statsstøtte. Dette inneber at det ikkje er naudsynt å notifisere EFTA sitt overvåkingsorgan (ESA) før ordninga tek til å gjelde.

Departementet anslår på svært usikkert grunnlag at frådraget vil gje eit påløpt provenytap på om lag 330 mill. kroner i 2017. Departementet legg til grunn at heile provenytapet vert bokført i 2018.

Departementet viser til framlegg om ny § 6-53 i skatteloven.

Departementet foreslår at ordninga tek til å gjelde straks med verknad frå og med 1. juli 2017.

2.2 Utanlandsk rett

2.2.1 Innleiing

Sverige og Storbritannia har skatteinsentivordningar for investeringar i selskap. Både i Innst. 2 S (2015–2016) og i Innst. 3 S (2016–2017) vart regjeringa beden om å sjå til dei svenske og britiske ordningane ved utforminga av ei norsk skatteinsentivordning. Ordninga departementet foreslår, er tilpassa det norske skattesystemet og den norske næringsstrukturen, men byggjer også dels på element frå den britiske SEIS-ordninga og den svenske ordninga med investorfrådrag. Her vert det gjort greie for hovudtrekka i desse ordningane.

2.2.2 Sverige

Den svenske investorfrådragsordninga vart innført i 2013 og vart godkjend som lovleg statsstøtte av Kommisjonen etter dåverande retningsliner.

Ordninga gjev fysiske personar rett til eit frådrag i kapitalinntekt på 50 pst. av investert beløp i kvalifiserte selskap. Det maksimale frådraget per investor er 650 000 svenske kroner kvart år, noko som gjev ein maksimal skattereduksjon på 195 000 svenske kroner per person årleg. Det vert gjeve frådrag for investeringar på inntil 20 mill. kroner per selskap årleg. Det er eit vilkår for frådraget at investor held aksjane i minst fem år.

Investorfrådragsordninga er ikkje avgrensa til oppstartsselskap, men gjeld generelt for selskap med færre enn 50 tilsette og årlege driftsinntekter og/eller balansesum som er lågare enn 80 mill. svenske kroner, jf. definisjonen av mindre bedrifter i Kommisjonen sine retningslinjer om statsstøtte. Selskapet må ha eit lønsgrunnlag på minst 300 000 svenske kroner og må hovudsakleg drive verksemd som ikkje inneber kapitalforvaltning. Selskap innanfor verfts-, kol- og stålindustri er ikkje omfatta av ordninga.

Ein investor som er eller har vore aksjonær i selskapet i investeringsåret eller to år forut, kan ikkje krevje frådrag for investeringar. Visse transaksjonar og verdioverføringar mellom selskap og investor i nærare bestemte periodar før og etter investeringa kan i tillegg avskjere eller avkorte retten til frådrag.

2.2.3 Storbritannia

Den britiske SEIS-ordninga vart innført i 2012 og vart godkjend som lovleg statsstøtte av Kommisjonen etter dåverande retningslinjer.

Ordninga inneber ulike typar av skatteinsentiv for fysiske personar som investerer i kvalifiserte selskap. Det vert gjeve eit skattefrådrag på 50 pst. av investeringar på opptil 100 000 britiske pund per investor årleg. Ei investering på til dømes 10 000 britiske pund gjev eit skattefrådrag på 5 000 britiske pund. Vilkår er at investor held aksjane i minst tre år. Vert skatten for inneverande år redusert til 0, kan overskytande frådrag brukast ved skattefastsetjinga for førre år. Investor kan fordele investeringane på fleire selskap, men kan ikkje eige meir enn 29 pst. i kvart selskap. Eit selskap er kvalifisert for investeringar i ein periode på tre år, og kan maksimalt ta imot 150 000 britiske pund gjennom ordninga.

I tillegg til skattefrådraget inneber ordninga også fleire andre skatteinsentiv. Investor får for det fyrste fritak frå gevinstskatt viss aksjane vert realiserte etter tre år. Investor kan også få halvert gevinstskatt ved sal av aksjar utanfor SEIS-ordninga viss midlane vert brukte til å kjøpe aksjar innanfor SEIS-ordninga. Til tross for at det er redusert gevinstskatt, blir det gjeve fullt frådrag for eventuelle tap.

Selskap må ha fast driftsstad i Storbritannia, vere yngre enn to år, ha færre enn 25 tilsette og kan ikkje ha eigedeler verdt meir enn 200 000 britiske pund. Ordninga er òg avgrensa mot ei rekkje næringer. Minst 80 pst. av verksemda til eit selskap må vere innanfor ei kvalifisert næring. Verken eksisterande aksjonærar eller tilsette, eller

nærstående til desse, kan få frådrag for investeringar, og ein investor kan heller ikkje verte tilsett i selskapet i laupet av treårsperioden selskapet er kvalifisert for ordninga. I tillegg er det forbod mot visse verdioverføringar, tilknytte lån m.m.

2.3 Vurderingar og framlegg

2.3.1 Innleiing

Eit fleirtal på Stortinget vedtok fylgjande oppmodingsvedtak (nr. 88) ved behandlinga av budsjettet for 2016, se Innst. 2 S (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen utrede ulike modeller for skatteinsentiver/skattefradrag for langsiktige investeringar i oppstartsselskap bl.a. basert på den svenske investeraravdrag og den britiske SEIS-ordninga og legge dette frem for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2017».

Oppmodingsvedtaket vart fylgt opp i form av ei omtalesak i Prop. 1 LS (2016–2017), der regjeringa mellom anna skriv fylgjande:

«Regjeringen er positiv til å vurdere tiltak som fremmer gründervirksomhet, herunder skatteinsentiver for langsiktige investeringar i oppstartsselskap (...) Hensynet til å stimulere til etablering og utvikling av nye bedrifter taler for at det arbeides vidare med å vurdere slike skatteinsentiver. Et konkret forslag må imidlertid utredes ytterligere før en ordning eventuelt kan innføres».

På bakgrunn av innstilling til budsjettet for 2017 (Innst. 3 S (2016–2017)) vedtok Stortinget samrøystes fylgjande oppmodingsvedtak:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med konkrete, ferdig utredede modeller til skatteinsentiver/skattefradrag for langsiktige investeringar i oppstartsselskap basert på den britiske SEIS-ordninga og legge dette frem for Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017.»

Regjeringa er positiv til tiltak som fremjar gründerverksemd og etablering av nye verksemdar. Ideen bak ei skatteinsentivordning med frådrag for langsiktige investeringar er å gjere det meir attraktivt å investere i oppstartsselskap, med formål om å auke selskapa sin tilgang på privat risikofinansiering.

Ei skatteinsentivordning skal stimulere til langsiktige private investeringar i oppstartsselskap. Det er viktig at ordninga ikkje vert for komplisert å rette seg etter for investorar, selskap og skattemyndigheitene. Ordninga bør ikkje komplisere skatteregelverket meir enn naudsynt. Vidare tilseier omsynet til næringsnøytralitet at ordninga bør gjelde mest mogleg generelt. Samstundes bør ordninga verte avgrensa slik at ein hindrar uønskte tilpassingar.

Departementet foreslår ei skatteinsentivordning som inneber at skattytarar som på nærare vilkår investerer i aksjeselskap av ein viss alder og storleik, får frådrag i alminneleg inntekt for opptil 500 000 kroner i årlege aksjeinnskot.

Sjølv om det er personlege skattytarar som får den direkte økonomiske fordelene gjennom skatteinsentivordninga, utgjer den indirekte stønaden til selskapa som utgangspunkt statsstøtte etter EØS-regelverket. Utgangspunktet er då at ein må notisere ESA, som må godkjenne ordninga før den tek til å gjelde. Skatteinsentiv til private investorar er likevel unnateke notifikasjonsplikt på nærare vilkår nemnde i det alminnelege gruppeunntaket, jf. EU-forordning nr. 651/2014 og forskrift om unntak frå notifikasjonsplikt for offentlig støtte av 14. november 2008 nr. 1213. Ordninga departementet her legg fram, er utforma innanfor rammene av det alminnelege gruppeunntaket. Dette inneber at det ikkje er naudsynt å notisere ESA før ordninga tek til å gjelde.

Departementet viser til framlegg om ny § 6-53 i skatteloven. Departementet foreslår at ordninga tek til å gjelde straks med verknad frå og med 1. juli 2017.

2.3.2 Frådrag for aksjeinnskot ved skiping av aksjeselskap eller auke av aksjekapital

Departementet foreslår ei skatteinsentivordning der personlege skattytarar vert gjevne eit inntektsfrådrag på inntil 500 000 kroner årleg for aksjeinnskot i eitt eller fleire selskap. Med ein skattesats på 24 pst. kan ein skattytar potensielt oppnå ein årleg skattereduksjon på 120 000 kroner.

For at ordninga ikkje skal verte for omfattande og komplisert, foreslår departementet at det samstundes vert sett eit minstebeløp for aksjeinnskot på 30 000 kroner. Dette svarar til minstekravet til aksjekapital i eit nyskapa aksjeselskap. Eit selskap kan ikkje ta imot meir enn 1,5 mill. kroner i årlege aksjeinnskot som gjev rett til frådrag gjennom ordninga.

Som det vert gjort greie for nedanfor i punkt 2.4, foreslår departementet at det hovudsakleg skal vere selskapa sitt ansvar å melde inn opplysningar, kontrollere at vilkåra er oppfylte, med vidare. Det er eit vilkår for frådrag at selskapet innrapporterer til skattemyndigheitene at aksjeinnskot gjev rett til frådrag for aksjonæren. Frådrag vert då berre gjeve i samband med aukar av aksjekapitalen der selskapet har teke sikte på å hente inn kapital gjennom skatteinsentivordninga. Aksjane må vere utskrivne anten i samband med skipinga av eit nytt selskap eller kapitalauke ved nyteikning av aksjar. Ein skattytar kan difor ikkje gjere aksjeinnskot i eitt eller fleire kvalifiserte selskap og einsidig gjere krav på frådrag i skattemeldingane.

I det fylgjande vert det gjort greie for nærare vilkår knytte til høvesvis selskap og investorar.

2.3.3 Vilkår knytte til selskap

Eit fyrste spørsmål er kva for selskap som skal verte omfatta av ordninga og vidare kva for nærare vilkår ein skal stille til selskapa. Stortinget sine oppmodingsvedtak viser til eit formål om å fremje langsiktige investeringar i *oppstartsselskap*. Ei skatteinsentivordning bør difor treffe unge selskap under ein viss storleik. Samstundes er det viktig å motverke skattemotivert tilpassing.

Departementet foreslår for det fyrste at ordninga berre skal gjelde for aksjeselskap. Aksjeselskapsforma er godt egna for oppstartsselskap som ordninga skal omfatte. Administrative omsyn talar òg for å avgrense ordninga til aksjeselskap. Selskapsforma er godt regulert og gjer det mogleg for Skatteetaten å kontrollere og etterprøve aksjeinnskot gjennom Aksjonærregisteret.

For at skatteinsentivordninga skal treffe oppstartsselskap og ikkje vere ei generell frådragsordning for ein større krins av etablerte selskap, foreslår departementet å avgrense ordninga til selskap der talet på tilsette i snitt er mindre enn 25 årsverk og årlege driftsinntekter og balansesum er mindre enn 40 mill. kroner. Ved berekninga av årsverk inngår både heiltidstilsette, deltidstilsette og mellombelse tilsette som er innmelde i Arbeidstakarregisteret. Med mindre talet på årsverk varierer mykje i laupet av eit år, vil det normalt vere tilstrekkeleg å berekne det gjennomsnittlege talet på årsverk basert på talet på tilsette årsverk ved starten på året og ved slutten på året. Departementet viser elles til berekninga av årsverk etter regnskapsloven. Dersom selskapet inngår i eit konsern, vert grenseverdiane berekna på konsernnivå. Departementet viser her til defi-

nisjonen av konsern i aksjeloven § 1-3. Vilkåra knytte til årsverk, driftsinntekter og balansesum må vere innfridde ved utgangen av året selskapet vart skipa eller investeringsåret for at ein investor skal kunne krevje frådrag.

Utgangspunktet om at ordninga skal fremje investeringar i oppstartsselskap, talar for at den berre skal omfatte selskap som ikkje har eksistert meir enn ei viss tid. Gruppeunntaket har også reglar knytte til alderen til selskapet. Det fylgjer av gruppeunntaket at eit selskap som har gjort sitt fyrste kommersielle sal, som utgangspunkt ikkje kan ta imot indirekte stønad i form av skatteinsentiv dersom det har vore aktivt på ein marknad i sju år eller meir. Departementet meiner det vil vere komplisert å vurdere og kontrollere vilkår knytte til når eit selskap har vorte aktivt på ein marknad. For å sikre at ordninga er i tråd med gruppeunntaket, og dessutan gjere den minst mogleg komplisert og mest mogleg føreseieleg for selskap og investorar, foreslår departementet at ein investor berre får frådrag for investeringar i selskap som på tidspunktet for investeringa er seks år eller yngre, medrekna året då selskapet vart skipa og registrert.

Ei grense på seks år kan motivere til selskapsrettslege endringar i eksisterande verksemd for å oppfylle vilkåra for frådrag, til dømes ved fisjon, fusjon eller skattefri omdanning frå ein selskapsform til ein annan. For å unngå at slike endringar vert nytta til å omgå vilkåra for frådrag, foreslår departementet at ein ved aldersberekninga tek omsyn også til tidlegare selskap sin alder. Ved skattefri omdanning og ved fisjon må ein ta utgangspunkt i stiftingsåret til det tidlegare selskapet. Ved fusjon må ein nytte alderen til det eldste selskapet.

Det er anslått å vere litt under 40 pst. av norske aksjeselskap (med tilsette) som oppfyller desse kriteria knytte til storleik og alder. Dermed omfattar ordninga potensielt ein betydeleg del av norske selskap.

Departementet legg opp til at skatteinsentivordninga skal vere mest mogleg generell med omsyn til næringar. Næringsnøytralitet har vore eit grunnleggjande prinsipp i skattesystemet sidan 1992-reformen, mellom anna for å sikre at kapital går til dei mest lønsame prosjekta framfor dei prosjekta som gjev lågast skatt. Det vert også vist til regjeringa si eigarskapsmelding frå 2014 der ein framhevar næringsnøytrale ordningar som ikkje favoriserer enkelt næringar. Detaljerte næringsavgrensingar vil vidare komplisere både regelverket og handhevinga av det, samt gjere

ordninga mindre føreseieleg for både selskap og investor.

Med ei generell ordning oppstår det ein risiko for skattemotivert tilpassing. Ein kan til dømes sjå for seg tilfelle der ein skattyttar skipar eit aksjeselskap, gjer eit aksjeinnskot med egne pengar, får frådrag for innskotet og deretter oppløyer aksjeselskapet etter at eigartidsperioden er omme. I eit slikt tilfelle har investoren fått frådrag for å omdisponere egne middel, utan å bidra til verken ny verksemd eller jobbskapning.

Ein må difor ha reglar som motverkar slik tilpassing. Den britiske ordninga har relativt detaljerte næringsavgrensingar, mellom anna mot finansiell verksemd, kapital- og eigedomsforvaltning m.m. Den svenske ordninga er på si side langt på veg næringsnøytral, men avgrensa mot selskap som for ein ikkje ubetydeleg del driv passiv kapitalforvaltning, i tillegg til at det vert stilt krav om eit årleg lønsgrunnlag i selskapet.

For å redusere risikoen for at ordninga vert nytta til skattemotivert tilpassing, foreslår departementet både eit krav om lønsgrunnlag i selskapet og ei grense mot passiv kapitalforvaltning.

Selskap som ikkje driv aktiv verksemd, vil normalt heller ikkje ha lønte tilsette. Departementet foreslår at det vert innført eit krav om årleg lønsgrunnlag på minst 400 000 kroner. Ved berekninga av om kravet til lønsgrunnlag er oppfylt, skal ein nytte grunnlaget for berekning av arbeidsgjevaravgift. Dette vilkåret vil vere praktisk for skattemyndigheitene å kontrollere. Eit selskap skipa seint på året vil kunne ha problem med å oppfylle kravet til lønsgrunnlag det same året. Behovet for kapital kan i ein slik startfase vere stort, og kanskje også naudsynt for å kunne tilsetje arbeidskraft og setje i gang verksemd. Ordninga bør då ikkje stå i vegen for at ein skattyttar kan gjere aksjeinnskot og få frådrag i slike tilfelle. Departementet foreslår på denne bakgrunn at kravet til lønsgrunnlag må vere innfridd ved utgangen av året selskapet eller ein kapitalauke vert registrert, eller det etterfylgjande året.

Det vert òg stilt krav om at eit selskap hovudsakleg må drive annan aktivitet enn passiv kapitalforvaltning. Passiv kapitalforvaltning vil typisk vere avkasting frå kapitalplasseringar i til dømes bank, fond eller verdipapir, utleige av kapitalgjenstandar eller statiske funksjonar som til dømes lisensinntekter frå immateriell eigedom. Eit utgangspunkt for vurderinga kan etter departementet sitt syn vere at maksimalt 10 pst. av aktiviteten kan vere passiv kapitalforvaltning. Kjøp og sal av verdipapir med direkte tilknytning til aktivitetar av annan art, bør normalt ikkje vere med i

berekninga. Grensa på 10 pst. er likevel berre eit utgangspunkt. Til dømes vil ei slik grense kunne slå skeivt ut for nyskipa selskap som ikkje har sett i gang nokon aktivitet, og som difor ikkje har driftsinntekter å vise til. Vurderinga vil difor i praksis vere basert på skjønn i kvart einskild tilfelle. Departementet vil sjå an behovet for ytterlegare avgrensingar.

Gruppeunntaket avgrensar vidare mot selskap som vert kontrollerte med meir enn 24 pst. av kapital- eller røysterettsdelane av eitt eller fleire offentlege organ, og den same avgrensinga må difor verte lagd til grunn i den norske ordninga.

Det fylgjer av gruppeunntaket at eit selskap ikkje kan vere i økonomiske vanskar på tidspunktet for ei investering. Økonomiske vanskar er eit EØS-rettsleg omgrep som i denne samanheng viser til selskap som anten er gjenstand for insolvensbehandling eller oppfyller kriteria for å verte gjenstand for insolvensbehandling i nasjonalt regelverk. På denne bakgrunn foreslår departementet at ein ikkje kan få frådrag for investeringar i selskap som er i økonomiske vanskar. Departementet legg til grunn at vilkåret inneber at selskapet ikkje kan ha bedde om gjeldsforhandling, eller at vilkåra for konkursopning er oppfylte etter konkursloven.

Skatteinsentivordninga har som formål å fremje private investeringar i oppstartsværksemd som er skattepliktig i Noreg. I fyrste rekkje gjeld det norske aksjeselskap som er heimhøyrande i riket, jf. skatteloven § 2-2. Etter gruppeunntaket er det òg tillate å stille vilkår om at utanlandske selskap har fast driftsstad i landet på tidspunktet for investeringa. Departementet foreslår difor eit vilkår om at utanlandske selskap som motsvarar norske aksjeselskap og er heimhøyrande i ein EØS-stat, må ha avgrensa skatteplikt til Noreg etter skatteloven § 2-3 for at det skal gjevast rett til frådrag for investeringar i slike selskap. Tilsvarende vilkår finst i skatteinsentivordningane i Sverige og Storbritannia.

2.3.4 Vilkår knytte til investor

Vidare er det spørsmål om kva for investorar ordninga skal omfatte. Det fylgjer av gruppeunntaket at det berre er fysiske personar som kan få skattefordelar gjennom direkte eller indirekte investeringar i selskap som kvalifiserer for stønad. Departementet foreslår difor at ordninga berre skal gjelde for personlege skattytarar.

I praksis vil mange personlege investorar, mellom anna av skattemessige årsaker, nytte eigne holdingselskap til erverv av aksjar. For at ord-

ninga skal vere relevant å nytte for flest mogleg investorar, foreslår departementet at ein skattytar som utgangspunkt kan få frådrag både for direkte aksjeinnskot i eit oppstartsselskap og indirekte investeringar i form av aksjeinnskot gjorde av eit mellomliggjande holdingselskap som skattytaren eig åleine eller saman med andre.

Bruken av mellomliggjande holdingselskap vil komplisere regelverket og gjere skattemyndighetene si kontrollverksemd meir ressurskrevjande. Skattemyndighetene må halde seg til tre ulike skattesubjekt og deira disposisjonar: den personlege skattytaren som krev frådraget, disposisjonenane til det mellomliggjande holdingselskapet samt eigenskapane til oppstartsselskapet det vert gjort aksjeinnskot i.

For å komplisere regelverket og kontrollarbeidet minst mogleg foreslår departementet at ein investor berre kan nytte mellomliggjande holdingselskap i eitt ledd mellom seg sjølv og oppstartsselskapet det vert investert i. Det er holdingselskapet sitt aksjeinnskot i eit oppstartsselskap som utgjer ei investering.

Dersom det mellomliggjande holdingselskapet er eigd av fleire skattytarar, vert frådraget fordelt proporsjonalt ut frå skattytaranes høvesvise eigardelar i det mellomliggjande selskapet. Minstekravet om 30 000 kroner i aksjeinnskot gjeld tilsvarende med omsyn til eigardelane i det mellomliggjande selskapet, slik at ein skattytar berre får frådrag dersom aksjeinnskotet i oppstartsselskapet utgjer minst 30 000 kroner berekna ut frå skattytaren sin eigardel i det mellomliggjande holdingselskapet. Dersom ein eller fleire av aksjonærene i holdingselskapet ikkje kvalifiserer for frådrag, skal ein på same måte fordele frådraget på aksjonærene ut frå høvesvise eigardelar, med den skilnad at dei ikkje-kvalifiserte aksjonærene ikkje kan nytte sin del av frådraget.

Retten til frådrag føreset dessutan at skattytar ikkje realiserer nokon del av aksjane i laupet av ei eigartid på tre år i tillegg til investeringsåret. Sjå punkt 2.3.6 nedanfor om krav om eigartid, vilkår i eigartida og konsekvensar ved brot.

2.3.5 Uavhengigheit mellom selskap og investor

I statsstøtteregelverket er det eit generelt forbod mot at investorar som allereie er aksjonærar i eit selskap, kan få skattefordelar for ytterlegare investeringar i dette selskapet. Formålet med desse reglane er å sikre uavhengigheit mellom selskap og investor. Skatteinsentiv til uavhengige, eksterne investorar er meint å kompensere for

den auka risikoen dei tek som fylgje av manglande tilgang på informasjon om dei aktuelle selskapa. Den manglande tilgangen på informasjon kan leie til at det blir dyrare for selskapa å tiltrekke seg kapital frå slike investorar i startfasen. Utfordringane knytte til asymmetrisk informasjon gjer seg ikkje gjeldande på same måte for investorar som allereie er tilknytte eit selskap, til dømes som aksjonær eller tilsett. Uavhengigheit mellom selskap og investor bidreg òg til å redusere risikoen for skattemotivert tilpassing.

I den svenske skatteinsentivordninga vert det ikkje gjeve frådrag til investorar eller nærstående til desse som er aksjonær i selskapet på tidspunktet for investeringa eller har vore det i laupet av dei to førre åra. Den norske ordninga er avgrensa til selskap som er seks år eller yngre, i motsetnad til den svenske, som ikkje har noka aldersgrense. Etter departementet si vurdering er det difor ikkje same behov for å avgrense kravet om uavhengigheit til ein viss periode. I staden bør kravet gjelde for heile den perioden eit selskap er kvalifisert for ordninga.

På denne bakgrunn foreslår departementet at det ikkje vert gjeve frådrag dersom investor eller nærstående er eller har vore aksjonær i selskapet på tidspunktet for investeringa. Definisjonen av nærstående fylgjer av aksjeloven § 1-5 fyrste ledd.

Omsyna til uavhengigheit mellom investor og selskap gjer seg òg gjeldande for tilsette i eit selskap. Aksjeinnskot frå ein tilsett som investerer i eigen arbeidsplass, er ikkje ekstern kapital frå uavhengige investorar. Ei grense mot tilsette vil òg kunne redusere risikoen for skattemotivert tilpassing. Til dømes kan ei slik avgrensing hindre at eit selskap og ein tilsett avtaler eit lønspåslag mot at den tilsette gjer eit aksjeinnskot, der båd partar kjem gunstig ut av transaksjonen utan at den har bidrege til jobbskaping eller ny verksemd. Ein kan òg hindre at ein skattytar skipar eit nytt selskap, får frådrag for aksjeinnskot og deretter tilset seg sjølv i selskapet for slik å oppfylle kravet om årleg lønsgrunnlag, jf. punkt 2.3.3. Ein kan her også vise til den britiske ordninga, som ikkje gjev frådrag til investorar som anten er tilsette i selskapet eller vert tilsette i laupet av eigartida.

På denne bakgrunn foreslår departementet at ordninga òg vert avgrensa mot at noverande og tidlegare tilsette, samt nærstående til desse, kan få frådrag. Det vert i tillegg rekna som brot på vilkåra for frådrag dersom skattytaren vert tilsett i selskapet i laupet av eigartida, sjå nærare i punkt 2.3.6 under om eigartidskravet og konsekvensar ved brot på vilkår.

Statsstøtteregelverket tillet at skiparane av eit nytt selskap kan få frådrag for aksjeinnskot ved sjølve skipinga av selskapet. Departementet foreslår ein tilsvarende regel, då skatteinsentivordninga mellom anna er meint å fremje start av ny verksemd. Etter departementet sitt syn tilseier dei same omsyna til uavhengigheit og skattetilpassing at dette likevel ikkje gjeld dersom det nye selskapet er skipa gjennom fusjon, fisjon eller skattefri omdanning frå ei selskapsform til ei anna, og skattytar eller nærstående av skattytar har vore aksjonær eller tilsett i tidlegare selskap. For òg å fange opp skattefri omdanning av enkeltpersonforetak til aksjeselskap, gjeld avgrensinga tilsvarende med omsyn til tidlegare eigar. Dette inneber at tidlegare eigarar i til dømes ansvarlege selskap og enkeltpersonforetak ikkje kan få frådrag ved omdanning til aksjeselskap.

2.3.6 Eigartidskrav og vilkår som gjeld i eigartida

Stortinget viser i sine oppmodingsvedtak til *langsiktige* investeringar i oppstartsselskap. Omsynet til langsiktighet tilseier då at det bør vere eit vilkår for frådrag at ein investor held aksjane i ein viss periode. Dette til trass for at eit eigartidskrav kan føre til ein innlåsingseffekt der kapital blir verande i eit selskap berre av skatteomsyn. Departementet viser her til at også skatteinsentivordningane i Sverige og Storbritannia har krav om eigartid på høvesvis fem og tre år.

På denne bakgrunn foreslår departementet at det vert stilt krav om minst tre års eigartid i tillegg til investeringsåret for at ein investor skal ha rett til frådrag.

Kravet inneber at heil eller delvis realisering av aksjar erverva gjennom ordninga i laupet av eigartida, fører til at investor mister retten til heile frådraget.

Dette gjeld likevel berre opp til grensa på 500 000 kroner for frådragsgjevande aksjeinnskot i eitt og same selskap. Ein kan tenkje seg døme der ein investor som har gjort aksjeinnskot for 500 000 kroner og fått frådrag for dette, i seinare år gjer fleire aksjeinnskot i same selskap, men då utan rett til frådrag for desse aksjeinnskota. I eit slikt døme ville fyrst inn, fyrst ut-prinsippet (FIFU) i sktl. § 10-36 innebere tilbakeføring av frådrag ved realisering av nokon del av aksjane. Departementet meiner ei slik løysing ikkje er ynskjeleg, og at det bør vere mogleg å realisere aksjar som ein ikkje har fått frådrag for. På denne bakgrunn foreslår departementet at FIFU-prinsippet ikkje skal gjelde for frådragsgjevande aksjar i

laupet av eigartida. Ein ser det då heller slik at desse aksjane vert realiserte sist i laupet av eigartida. Etter eigartida tek FIFU-prinsippet til å gjelde som normalt.

Kravet til eigartid gjeld tilsvarande i dei tilfelle der investor nytter eit mellomliggjande holdingselskap til erverv av aksjar. Dette inneber at ein skattytar som har gjort eit indirekte aksjeinnskot via eit holdingselskap, mister retten til frådraget dersom han eller ho heilt eller delvis realiserer aksjane i holdingselskapet eller oppstartsselskapet.

Då frådraget er knytt til den enkelte personlege skattytar, meiner departementet at også gåveoverføringar og overføringar i samband med skilsmisse skal vere rekna som realisasjon og dermed vilkårsbrot. I motsett fall ville det oppstå fleire kompliserande spørsmål knytte til oppfyljing av eigartidskrav, kven som skal ha rett på eit eventuelt frådrag, kontroll med vidare. Overføring av aksjar ved arv eller uskifte skal likevel ikkje reknast som realisasjon som inneber brot på vilkåra.

Reglane om tilbakeføring av frådrag ved realisering av aksjar i laupet av eigartida fangar verken opp utdeling av utbytte eller utdeling ved kapitalnedsetjing. Omsynet til å hindre skattemotivert tilpassing tilseier difor at ein òg bør ha reglar mot etterfylgjande verdioverføringar frå selskap til investor. Dette til trass for at slike reglar kan bidra til å forsterke innlåsingseffekten som allereie fylgjer av at aksjane ikkje kan realiserast i eigartida.

Utan slike reglar kan ein til dømes investere i eit selskap, få frådrag for det investerte beløpet og deretter hente ut igjen middel i laupet eigartida utan å miste retten til frådrag. Samstundes er det viktig at reglane er så føreseielege for investorar og selskap som mogleg og ikkje for kompliserte å kontrollere.

På denne bakgrunn foreslår departementet at utdeling av utbytte til ein investor i laupet av eigartida vert rekna som brot på vilkåra for frådrag, jf. skatteloven § 10-11 fyrste ledd. Aksjonærlån vert òg rekna som utdeling av utbytte, jf. skatteloven § 10-11 fjerde ledd. Også kapitalnedsetjing i selskapet med utbetaling til aksjonæranne skal reknast som brot på vilkåra for frådrag, jf. særleg aksjeloven § 12-1 fyrste ledd nr. 2.

Det er vidare spørsmål om kva konsekvensar vilkårsbrot skal ha. Departementet foreslår at ein førebels ikkje regulerer dette særskilt. Brot på vilkåra for frådrag inneber då at skattemyndighetene kan gjere endringar i tidlegare skattefastsetjing. Eventuelt kan skattytar sjølv gjere endringar etter varsel frå skattemyndighetene. Departementet viser her til skatteforvaltningsloven kapittel 12.

2.4 Økonomiske og administrative konsekvensar

Departementet anslår på svært usikkert grunnlag at frådraget vil gje eit påløpt provenytap på om lag 330 mill. kroner i 2017. Departementet legg til grunn at heile provenytapet vert bokført i 2018.

Ordninga reiser vidare administrative spørsmål knytte til registrering av aksjeerverv, kontroll av vilkår og relevante opplysningar frå skattytar og selskap.

Departementet legg til grunn at selskapa får ansvar for å melde inn opplysningar om aksjeinnskot. Selskapa har òg ansvaret for å kontrollere at vilkår for frådrag er oppfylte og å rapportere om brot på vilkåra.

Dersom ein skattytar har gjort indirekte aksjeinnskot via eit mellomliggjande aksjeselskap, må òg det mellomliggjande selskapet melde inn opplysningar om aksjeinnskotet. Ved indirekte aksjeinnskot vert det difor eit dobbelt krav om rapportering.

Ordninga krev tilpassingar i Skatteetaten sine system. I tillegg må ein utvikle rutinar for oppfylging og kontroll av selskap og aksjonærar. Delar av saksbehandlinga og kontrollarbeidet vil måtte skje manuelt, noko som vil vere ressurskrevjande.

Departementet anslår at dei interne kostnadene for utvikling av system og rutinar hos Skatteetaten vert om lag to til tre mill. kroner. I tillegg kjem det varige kostnader knytte til saksbehandling og kontrollverksemd.

2.5 Iverksetjing

Departementet foreslår at ordninga tek til å gjelde straks med verknad frå og med 1. juli 2017.

3 Skattefavorisert sparing til pensjon

Regjeringa ynskjer å leggje til rette for auka sparing til pensjon, og foreslår endringar i reglane for skattefavorisert individuell sparing til pensjon og skattefavorisert sparing til pensjon for næringsdrivande m.m.

Reglane om individuell pensjonssparing og skattefavorisert pensjonssparing for næringsdrivande m.m. er delar av eit heilskapleg pensjonssystem. Pensjonsreforma innebar behov for endringar i heile pensjonssystemet, og reforma krev framleis oppfølging. Mellom anna evaluerer partane i avtalefesta pensjon i privat sektor no denne ordninga. Andre prosessar er òg sette i verk.

Som ei oppfølging av meklinga i frontfaget mellom Fellesforbundet/LO og Norsk Industri/NHO i lønsoppgjeret 2016 vart det sett ned ei arbeidsgruppe for å vurdere moglege endringar i privat tenestepensjon, jf. omtale i boks 2.15 i Finansmarkedsmeldingen 2016–2017. Arbeidsgruppa sende utgreiinga si til departementet i desember 2016. Arbeidsgrupperapporten inneheld framlegg som det av samfunnsøkonomiske omsyn kan vere grunnlag for å greie nærare ut.

Departementet har motteke innspel om rapporten, særleg når det gjeld spørsmål om såkalla eigen pensjonskonto. Departementet har òg fått innspel om regelverket for forvaltning av garanterte pensjonsprodukt, som ikkje var ein del av rapporten. I eit brev 8. mai 2017 har departementet invitert til eit møte med arbeidstakar- og arbeidsgjevarorganisasjonar, finansnæringa og Forbrukerrådet om oppfølginga av arbeidsgrupperapporten frå desember 2016 og om ønsket om å greie ut regelverksendringar for forvaltning av garanterte pensjonsprodukt.

3.1 Ny ordning for skattefavorisert individuell sparing til pensjon

3.1.1 Innleiing og samandrag

I Sundvolden-erklæringa slo regjeringa fast at ho ville stimulere til auka pensjonssparing gjennom å auke dei årlege sparebeløpa, og vurdere innføring av lik sats i skattlegging ved sparing og uttak i

ordninga for individuell pensjonssparing (IPS-ordninga).

IPS-ordninga er ei skattefavorisert, individuell pensjonsspareordning. Innskot i ordninga, med ei øvre grense på 15 000 kroner årleg, kjem til frådrag i alminneleg inntekt i innskotsåret. Inneståande beløp i ordninga er unnateke frå formuesskatt, og avkastinga vert ikkje skattlagd laupande. Utbetalingar frå ordninga vert skattlagde som pensjonsinntekt.

For mange har IPS-ordninga vorte mindre gunstig dei seinare åra. Det har mellom anna samanheng med at mange pensjonistar har fått høgare marginalsatt på pensjon som fylgje av endringar i skattereglane for pensjon (2011), og at reduksjonar i skattesatsen for alminneleg inntekt har redusert skatteverdien av frådrag, inkludert innskot i ordninga. Dette har ført til at færre IPS-kontraktar har vorte teikna.

Regjeringa foreslår på denne bakgrunn at det vert innført ei ny ordning for skattefavorisert individuell sparing til pensjon, der uttak frå ordninga vert skattlagt som alminneleg inntekt, i staden for som pensjonsinntekt med trinnskatt og trygdeavgift. Den nye ordninga skal elles skattleggast på same måte som den gjeldande IPS-ordninga, og ho vidarefører i hovudsak dagens løysingar for individuelle pensjonsspareavtalar. I den nye ordninga vil det likevel ikkje vere høve til å inngå skattefavoriserte pensjonsforsikringsavtalar. I samband med innføringa av den nye ordninga for individuell sparing til pensjon foreslår regjeringa at gjeldande IPS-ordning vert stengd for nye avtalar, men at eksisterande avtalar kan vidareførast med den same skattemessige behandlinga som i dag.

Vidare foreslår regjeringa å auke den øvre grensa for sparing i den nye ordninga til 40 000 kroner årleg. Det vert ikkje sett noka grense for maksimal samla sparing i ordninga.

Detaljane i den nye ordninga skal regulerast i forskrift, som ein tek sikte på å sende på høyring i laupet av våren 2017. Departementet legg opp til at ordninga kan tre i kraft i laupet av hausten 2017.

Departementet anslår på usikkert grunnlag at ei ny ordning for skattefavorisert individuell spa-

ring til pensjon vil redusere provenyet med 430 mill. kroner påløpt og 45 mill. kroner bokført i 2017.

Det vert vist til framlegg om endring i skatteloven § 5-20 andre ledd og § 6-47 fyrste ledd bokstav c og d, skatteforvaltningsloven § 7-3 andre ledd bokstav f og til framlegg om ny § 1-1 a i lov om individuell pensjonsordning. Departementet foreslår at endringane i skatteloven og lov om individuell pensjonsordning tek til å gjelde frå den tid Kongen bestemmer, og at endringane i skatteforvaltningsloven tek til å gjelde straks.

3.1.2 Gjeldande rett

Dagens IPS-ordning er regulert i lov om individuell pensjonsordning, medan reglane for skattlegging av sparing og uttak etter ordninga går fram av reglar i skatteloven og Finansdepartementet si forskrift til skatteloven (FSFIN). Det fylgjer av lov om individuell pensjonsordning § 1-3, fjerde ledd at kvar person under ordninga kan innbetale inntil 15 000 kroner årleg til premie, innskot og kostnader knytte til administrasjon av IPS. For slike innbetalningar vert det gjeve frådrag i alminneleg inntekt jf. skatteloven § 6-47, fyrste ledd, bokstav c. Inneståande beløp i ordninga er ikkje gjenstand for formuesskatt, jf. skatteloven § 4-2, tredje ledd jf. FSFIN § 4-2-1, og avkastinga av inneståande beløp vert ikkje skattlagt laupande. Utbetalningar frå ordninga er skattepliktige som pensjonsinntekt, jf. skatteloven § 5-1, og personinntekt, jf. skatteloven § 12-2, fyrste ledd, bokstav b.

Det er eit generelt vilkår at pensjonsavtalen skal gje kunden rett til alderspensjon, jf. lov om individuell pensjonsordning § 1-3. I tillegg til alderspensjon kan IPS-avtalar omfatte forsikringar som gjev rett til innskotsfritak eller premiefritak ved uførleik. Dei kan òg, innanfor enkelte nærare fastsette rammer, omfatte forsikringar som gjev rett til uførepensjon eller andre uføreytingar, etterlatepensjon og barnpensjon.

Ein avtale om IPS kan i dag inngåast anten som pensjonsforsikringsavtale eller som pensjons-spareavtale. Pensjonsforsikringsavtalar er kjenneteikna ved at dei kan gje livslang pensjon. Pensjon til dei som lever lenge vert finansiert av restbeløpet til personar som døyr, såkalla dødelegheitsarv. Individuelle pensjonsforsikringsavtalar kan berre inngåast med forsikringsføretak. Pensjonskasser kan berre tilby individuelle pensjonsavtalar til dei som er medlem av den kollektive pensjonsordninga i pensjonskassa.

Pensjons-spareavtalar er i utgangspunktet reine spareavtalar. Frå slike avtalar kan det utbe-

talast faste årlege beløp til kunden i eit fastsett tal av år. I slike ordningar er det inga overføring frå dei som lever kort til dei som lever lenge. Pensjonskapitalen fell til dei etterlatne dersom kunden døyr. Pensjonsmidlane kan forvaltast med eller utan investeringsval, og med eller utan avkastingsgaranti. Innskotta til kunden og avkastinga som er oppnådd ved forvaltning av desse innskotta i laupet av åra fram til pensjonsalder, vil vere avgjerande for storleiken på pensjonsyttinga. Bankar og innskotpensjonsføretak kan tilby pensjons-spareavtalar. Men òg forsikringsføretak og pensjonskasser kan tilby slike avtalar, så fram avtalen har eit forsikringselement. Slike forsikringselement kan til dømes vere ein avkastingsgaranti eller eit fritak for innskot ved uførleik.

Etter gjeldande IPS-ordning kan personar som har fylt 18 år, inngå pensjonsavtale med rett til å spare i ordninga inntil fylte 75 år. Når det gjeld uttak av alderspensjon, er IPS-ordninga tilpassa det allmenne pensjonssystemet med omsyn til aldersgrenser m.m. Kunden kan tidlegast ta ut alderspensjon frå fylte 62 år, med mindre han kan ta ut alderspensjon frå lovregulert tenestepensjonsordning på eit tidlegare tidspunkt. For pensjons-spareavtalar skal alderspensjon frå ordninga utbetalast i eit fastsett tal av år frå uttak og minst til fylte 77 år, men ikkje mindre enn 10 år. For pensjonsforsikringsavtalar er utgangspunktet at alderspensjon skal utbetalast så lenge kunden lever. Det kan likevel avtalast at alderspensjonen skal opphøyre eller setjast ned ved 77 år, men ikkje i noko tilfelle før alderspensjon har vore utbetalt i 10 år.

3.1.3 Vurderingar og framlegg

Innleiing

Som det er gjort greie for i punkt 3.1.1., har lønsemnda av IPS-ordninga falle dei seinare åra. Regjeringa ynskjer difor ei gunstigare ordning med auka årlege sparebeløp og lik sats i skattlegging ved sparing og uttak. Målet er å stimulere til auka pensjonssparing.

Etter gjeldande reglar er det høve til å flytte pensjonskapital frå ei kollektiv tenestepensjonsordning til IPS-ordninga ved opphøyr av medlemskap i den kollektive ordninga, jf. innskotspensjonsloven § 6-3 fyrste ledd, foretakspensjonsloven § 4-7 fyrste ledd og tjenestepensjonsloven § 6-2 tredje ledd. Slik pensjonskapital har korkje vore skattlagt som alminneleg inntekt eller som personinntekt ved opptening, men under føresetnad av at utbetalningar av pensjonskapitalen skal

skattleggast både som alminneleg inntekt og som personinntekt. Dersom uttak av eksisterande middel i gjeldande IPS-ordning skulle vere omfatta av det endra prinsippet for skattlegging, ville dette såleis innebere at kollektiv pensjonssparing som korkje vart pålagd skatt på alminneleg inntekt eller skatt på personinntekt på innskotstidspunktet, berre vert skattlagd som alminneleg inntekt ved uttak. Det er ikkje målet med dei nye reglane at pensjonskapital frå dei kollektive tenestepensjonsordningane skal omfattast av den gunstigare skattlegginga. Difor bør dei nye reglane berre gjelde for nye innskot i ordninga. Fylgjeleg må det opprettast ei ny ordning for skattefavisert individuell sparing til pensjon.

På denne bakgrunn foreslår regjeringa å innføre ei ny ordning for individuell sparing til pensjon, der uttak vert skattlagd som kapitalinntekt. Vidare foreslår regjeringa å auke det årlege sparebeløpet under den nye ordninga til 40 000 kroner. Dagens IPS-ordning vert stengd for nye avtalar.

Skattlegging av ny ordning for skattefavisert individuell sparing til pensjon

Departementet foreslår at uttak frå den nye ordninga ikkje skal skattleggast etter reglane for pensjonsinntekt, men derimot som kapitalinntekt. Dette inneber at uttak frå ordninga etter framlegget ikkje vil verte skattlagt som personinntekt, med trinnskatt til staten og trygdeavgift, men berre som alminneleg inntekt. Dermed vert den maksimale effektive marginalskattesatsen på uttak redusert frå 43,6 pst. til 24 pst. med skattesatsane som gjeld for 2017.

Utover skattlegginga av uttak, vert skattlegginga av den nye ordninga lik skattlegginga av den gjeldande IPS-ordninga (og den tidlegare IPA-ordninga). Inneståande beløp i ordninga vil såleis vere unnateke frå formuesskatt, og avkastning vil ikkje verte skattlagd laupande.

Departementet foreslår å auke det årlege maksimale sparebeløpet under den nye ordninga for skattefavisert individuell sparing til pensjon frå 15 000 til 40 000 kroner.

Det vert vist til framlegg om endring av skatteloven § 5-20 andre ledd og § 6-47 fyrste ledd bokstav c og d.

Andre vilkår

Departementet foreslår at dei nærare vilkåra for ordninga vert fastsette i Finansdepartementet si forskrift til skatteloven. Departementet tek sikte

på å sende eit utkast til forskrift på høyring i laupet av våren.

Departementet legg opp til at vilkåra i den nye ordninga skal ligge tett opp til dagens løysingar med omsyn til aldersgrenser for sparing, uttaksreglar m.m., sjå punkt 3.1.2 ovanfor og kapittel 1 og 2 i gjeldande lov om individuell pensjonsordning.

Departementet har vurdert om den nye ordninga skal gjelde både for pensjonsspareavtalar og pensjonsforsikringsavtalar, lik dagens ordning, eller berre omfatte pensjonsspareavtalar.

Tal frå Finans Norge viser at individuelle pensjonsforsikringsavtalar med dødelegheitsarv i praksis ikkje vert tilbodne i IPS-ordninga i dag. Dette talar for å avgrense den nye ordninga til pensjonsspareavtalar. Pensjonsspareavtalar er generelt langt mindre komplekse enn pensjonsforsikringsavtalar. Ei avgrensing til slike avtalar vil dermed bidra til å gjere regelverket vesentleg enklare og med færre føresegnar enn om òg pensjonsforsikringsavtalar skulle inkluderast. Etter som pensjonsforsikringsavtalar i praksis ikkje vert tilbodne i dag, vert det inga reell endring frå dagens ordning slik denne i praksis fungerer. I tillegg til dei regeltekniske gevinstane vil ei slik avgrensing også kunne påverke konkurransen gunstig fordi ei enklare ordning med færre produkttypar kan gjere det lettare for kundane å få oversikt over dei ulike produkta som finst og å samanlikne prisar.

Ein føresetnad for at ei slik avgrensing kan verke positivt på konkurransen er likevel at skattytarane får høve til å flytte avtalar mellom ulike typar av tilbydarar, til dømes frå ein bank til eit forsikringsføretak. Departementet vil vurdere dette nærare i samband med utarbeiding av høyringsnotatet om forskrift.

Departementet legg opp til at det òg i den nye ordninga for skattefavisert individuell sparing til pensjon skal vere høve til å knyte eit forsikringselement til spareavtalane. Dermed kan òg livsforsikringsføretak tilby ordninga.

Departementet foreslår at heimel for frådrag for innskot i den nye ordninga, samt heimel for å gje forskrift om nærare vilkår, vert fastsett i ny bokstav d i skatteloven § 6-47 fyrste ledd.

Ettersom den nye ordninga vil vere svært gunstig, og kan gje opphav til omfattande skattefavisert sparing, vil departementet vurdere nærare om det er behov for å innføre reglar for skattlegging av personar som flytter ut og som har spart i den nye ordninga.

Heimel for rapportering av utbetalingar frå dagens IPS-ordning går fram av skatteforvaltningsloven § 7-2 fyrste ledd bokstav b jf. § 7-3

andre ledd. For å sikre heimel også for rapportering av utbetalingar frå den nye ordninga for skattefavisert individuell sparing til pensjon, foreslår departementet eit tillegg i ordlyden i skatteforvaltningsloven § 7-3 andre ledd bokstav f. For rapportering av utbetalingar «knyttet til individuelle pensjonsavtaler» viser § 7-3 andre ledd tredje punktum til reglane i § 7-2, som gjeld rapportering av lønsopplysingar m.m. Ettersom utbetalingar frå den nye ordninga ikkje skal skattleggjast som pensjon eller trygd, men derimot som kapital, vil denne tilvisinga ikkje gjelde for den nye ordninga.

Det vert vist til framlegg om endring av skatte-loven § 6-47 fyrste ledd bokstav c og d, og skatteforvaltningsloven § 7-3 andre ledd bokstav f.

Avvikling av dagens IPS-ordning

Departementet foreslår å stenge dagens IPS-ordning for nyteikning av kontraktar i samband med at det vert innført ei ny ordning for individuell sparing til pensjon. Departementet foreslår likevel at dei som har IPS-avtalar, får høve til å halde fram med innbetalingar på eksisterande kontraktar. Dermed vert det ein smidig overgang frå eksisterande til ny ordning, og ein slepp kompliserande overgangsreglar. Etter framlegget vil frådrag for innskot til dagens ordning verte samordna med frådrag for innskot i ny ordning, slik at frådrag for innskot i den nye ordninga vert redusert med innskot i dagens ordning.

Det vert vist til framlegg om ny § 1-1 a i lov om individuell pensjonsordning.

3.1.4 Økonomiske og administrative konsekvensar

Provenytapet ved ei ny ordning for skattefavisert individuell sparing til pensjon, vil avhenge av i kva grad samla innskot vil auke som fylgje av at den nye ordninga er gunstigare enn dagens IPS-ordning. Detaljane i ordninga vil ikkje vere klare før til hausten, etter at høyringsprosessen er gjennomført. Det må difor reknast med at det meste av det bokførte provenytapet av ei endring med verknad frå 2017 vil kome i 2018. Provenytapet vert på usikkert grunnlag anslått til om lag 430 mill. kroner påløpt og om lag 45 mill. kroner bokført i 2017.

Dei administrative kostnadene for Skatteeta-ten vil truleg vere relativt beskjedne, men ein må rekne med noko meirarbeid og meirkostnader ved å tilpasse system i etaten.

3.1.5 Iverksetjing

Detaljane i den nye ordninga skal regulerast i forskrift. Ordninga kan ikkje tre i kraft før dei nærare vilkåra er på plass. Departementet tek sikte på å sende framlegg til forskrift på høyring i laupet av våren 2017, slik at ordninga kan tre i kraft i laupet av hausten 2017. Departementet foreslår difor at endringane i skatteloven og lov om individuell pensjonsordning tek til å gjelde frå den tid Kongen bestemmer, og at endringane i skatteforvaltningsloven tek til å gjelde straks.

3.2 Pensjonssparing for sjølvstendig næringsdrivande m.m.

3.2.1 Innleiing og samandrag

Sjølvstendig næringsdrivande, deltakarar i selskap med deltakarfastsetjing og tilsett eigar i aksjeselskap eller allmennaksjeselskap, kan få inntektsfrådrag for tilskot til pensjonsordning som tilfredsstillar vilkår fastsette i lov om innskuddspensjon. Frådraget kan maksimalt utgjere 4 pst. av berekna personinntekt frå næring mellom 1 G og 12 G. Næringsdrivande m.m. vil òg kunne spare i den nye ordninga for skattefavisert individuell sparing til pensjon. For at næringsdrivande m.m. skal få endå betre moglegheit til skattefavisert sparing til pensjon, gjer regjeringa framlegg om òg å auke grensa for skattefavisert sparing til pensjon for næringsdrivande m.m. til 6 pst. av berekna personinntekt frå næring. Departementet gjer òg framlegg om enkelte opprettingar.

Departementet anslår på usikkert grunnlag at framlegget vil redusere provenyet med om lag 150 mill. kroner påløpt og 80 mill. kroner bokført i 2017.

Det vert vist til framlegg om endring i innskuddspensjonsloven § 2-3 andre ledd. Departementet foreslår at endringane i skatteloven tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.

3.2.2 Gjeldande rett

Etter skatteloven § 6-46 fjerde ledd vert det gjeve inntektsfrådrag for innbetalt premie for pensjonsordning for sjølvstendig næringsdrivande og deltakarar i selskap med deltakarfastsetjing som oppfyller vilkår fastsette i innskuddspensjonsloven. Ordninga gjeld òg for tilsett eigar i aksjeselskap eller allmennaksjeselskap og for stykkbetalte medarbeidarar. Beløpsgrensa for inntektsfrådrag som vert gjeve for innskot er fastsett til 4 pst. av

utrekna personinntekt frå næring, godtgjersle til deltakar for arbeidsinnsats i selskap med deltakarfastsetjing eller løn mellom 1 G og 12 G, jf. lov om innskuddspensjon § 2-3 andre ledd. Det er den enkelte næringsdrivande m.m. som sjølv avgjer kor mykje som skal sparast innanfor den gitte grensa.

3.2.3 Vurderingar og framlegg

For tilsette er det mogleg å spare inntil 7 pst. av løn opp til 7,1 G, og med eit tilleggssinnskot på 18,1 pst. av løn mellom 7,1 G og 12 G i skattefavisert tenestepensjonsordning. Tenestepensjonsordningane er kollektive ordningar med krav om at dei tilsette skal behandlast likt. Dei tilsette kan ikkje reservere seg mot medlemskap, og arbeidsgjevar fastset sparenivået for dei tilsette. Innskotsordningar for næringsdrivande m.m. har meir form av ei individuell pensjonssparing, fordi det er den enkelte næringsdrivande m.m. som sjølv avgjer kor mykje av eiga inntekt som skal sparast til eigen pensjon.

Regjeringa meiner næringsdrivande m.m. bør ha betre moglegheit til skattefavisert pensjonssparing. Regjeringa foreslår å auke grensa frå 4 pst. til 6 pst. av berekna personinntekt frå næring mellom 1 og 12 G. Næringsdrivande m.m. vil i tillegg kunne spare i den nye ordninga for skattefavisert individuell sparing til pensjon, jf. punkt 3.1.

Departementet foreslår òg opprettingar slik at «deltakerlignet selskap» blir endra til «selskap med deltakerfastsetjing», jf. punkt 16.3.

Det vert vist til framlegg om endring i innskuddspensjonsloven § 2-3 andre ledd.

3.2.4 Økonomiske og administrative konsekvensar

Provenyverknaden av å auke grensa frå 4 pst. til 6 pst. avheng av i kor stor grad dei næringsdrivande m.m. aukar innskotet til ordninga etter endringa. I innføringsåret vert det eit proveny tap fordi frådraget i inntekt aukar når innskota aukar. Over tid vil det òg verte eit proveny tap fordi midla i ordninga er unnatekne frå formuesskatt og skatt på laupande inntekt. På den andre sida vert utbetalingar frå ordninga skattlagde som pensjonsinntekt. Departementet anslår på usikkert grunnlag at framlegget vil redusere provenyet med om lag 150 mill. kroner påløpt og 80 mill. kroner bokført i 2017.

Framlegget har ikkje nemneverdige administrative konsekvensar.

3.2.5 Iverksetjing

Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.

4 Skattelette til pensjonistar

4.1 Innleiing og samandrag

Regjeringa ynskjer at pensjonistar skal ha ei god inntekt å leve av. Regjeringa har auka grunnpensjonen til gifte og sambuande og auka minstepensjonen for einslege. Auka grunnpensjon til gifte og sambuande og auka minstepensjon for einslege bidreg til at minstepensjonistane får ei årleg auking i alderspensjon i 2017 som er høgare enn anslått prisvekst. Pensjonistane har i tillegg fått ei skattelette på om lag 2,5 mrd. kroner under denne regjeringa. Skatteletta utgjer om lag 3 000 kroner i gjennomsnitt per person. Om lag 80 pst. av dette er letter i formuesskatten. No ynskjer regjeringa å gje ei lette i inntektsskatten for alderspensjonistar. Regjeringa foreslår å auke satsen i minstefrådraget for pensjon med 2 prosenteningar (frå 29 pst. til 31 pst.) og å auke øvre grense frå 75 000 kroner til 81 200 kroner. Skatteletta vil betre inntektsutviklinga for pensjonistar, ei utvikling som har vore god sett over ein lenger periode, sjølv om einskilde av pensjonistane, som mange andre grupper, har fått ein nedgang i realinntekta dei siste åra.

Departementet anslår at provenytapet ved å auke minstefrådraget er om lag 840 mill. kroner påløpt og 170 mill. kroner bokført i 2017.

Departementet viser til endringar i skatteloven § 6-32 fyrste ledd bokstav b og Stortingets skattevedtak for 2017 § 6-1 andre ledd, og foreslår at endringane tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.

4.2 Gjeldande rett

Alderspensjonistar vert i utgangspunktet skattlagde likt med andre personlege skattytarar. Viktige unntak fører likevel til at alderspensjonistar betaler mindre skatt enn lønstakarar. Trygdeavgifta på pensjon er lågare enn på løn. Satsane er 5,1 pst. på pensjon og 8,2 pst. på løn, jf. Stortingsvedtaket om avgifter til folketrygden for 2017. Det vert gjeve eit særskilt skattefrådrag for alderspensjonistar, jf. skatteloven § 16-1 og Stortingets skattevedtak for 2017 § 6-5. Frådraget medfører at det

ikkje vert betalt skatt av ein pensjon tilsvarende minstepensjonsnivå. Over dette nivået vert det betalt mindre skatt av pensjon enn av løn. Frådraget vert gradvis minka mot pensjonsinntekt over minstepensjon, slik at differansen mellom skatt på pensjon og løn vert mindre når pensjonsinntekta aukar. I 2017 utgjer skattefrådraget maksimalt 29 940 kroner og vert gradvis minka med ein sats på 15,3 pst. av pensjonsinntekt mellom 188 700 og 284 350 kroner, og med ein sats på 6 pst. av pensjonsinntekt på 284 350 kroner eller høgare. Minstefrådraget er derimot noko lågare i pensjonsinntekt enn i løn. Minstefrådrag i pensjonsinntekt vert gjeve med 29 pst., men maksimalt 75 000 kroner, medan det i lønsinntekt vert gjeve med 44 pst. og maksimalt 94 750 kroner, jf. skatteloven § 6-32 og Stortingets skattevedtak for 2017 § 6-1.

4.3 Vurderingar og framlegg

Regjeringa ynskjer å gje ei skattelette fyrst og fremst til personar med pensjon som hovudinntekt. Regjeringa foreslår å auke satsen i minstefrådraget for pensjon med 2 prosenteningar (frå 29 pst. til 31 pst.) og å auke øvre grense frå 75 000 kroner til 81 200 kroner. Ein auke i både satsen og øvre grense i minstefrådraget for pensjonsinntekt vil gje ei skattelette til alle pensjonistar som betaler skatt av pensjonen (dei som har ei pensjonsinntekt over om lag 190 500 kroner), og som ikkje har betydeleg lønsinntekt. Dei som allereie har minstefrådrag tilsvarende øvre grense for løn, vil ikkje få skattelette.

Det vert vist til framlegg til endringar i skatteloven § 6-32 fyrste ledd bokstav b og Stortingets skattevedtak for 2017 § 6-1 andre ledd.

4.4 Økonomiske og administrative konsekvensar

Provenytapet ved å auke minstefrådraget er anslått til om lag 840 mill. kroner påløpt og 170 mill. kroner bokført i 2017. Den bokførte verknaden er lågare enn dersom endringa hadde vorte

vedteken i samband med statsbudsjettet for 2017. Det kjem av at ein stor del av dei som får endra skatt, truleg ikkje vil endre skattekortet. Endringa vil dermed påverke forskotstrekket i mindre grad enn dersom ho hadde vorte vedteken før skatte-korta for 2017 vart skrivne ut i desember 2016.

Framlegget har ikkje nemneverdige administrative konsekvensar.

4.5 Iverksetjing

Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.

5 Endringar i samband med reglar om verdsetjingsrabatt i formuesskatten

5.1 Innleiing

Som ein del av forliket om skattereform bad eit fleirtal på Stortinget regjeringa om å innføre ein verdsetjingsrabatt i formuesskatten på 20 pst. for aksjar og driftsmiddel og tilhøyrande gjeld innan 2018. Det er i den samanhengen innført ein verdsetjingsrabatt på 10 pst. for aksjar og driftsmiddel m.m. og ein tilsvarende reduksjon av frådraget for gjeld for 2017, sjå Prop. 1 LS (2016–2017). Rabatten skal etter planen aukast til 20 pst. i 2018. Vidare var det under budsjettforhandlingane semje om at verdsetjingsrabatten for sekundærbustader skulle reduserast frå 20 pst. til 10 pst.

Nokre av reglane som har samanheng med ovannemnde har ikkje vorte vedtekne i tråd med intensjonen. Departementet foreslår at desse reglane vert endra i tråd med intensjonane i Prop. 1 LS (2016–2017) og Innst. 4 L (2016–2017). Departementet viser til framlegg til endring av skatteloven § 4-10 andre ledd, nytt sjuande ledd i skatteloven § 4-12, og endring av skatteloven § 4-19 tredje ledd.

Endringane vil sikre det provenyet som vart lagt til grunn i statsbudsjettet for 2017. Det er difor ikkje grunnlag for å budsjettere med provenyverknader av framlegget.

Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.

5.2 Vurderingar og framlegg

Næringseigedom i ikkje-børsnoterte aksjeselskap

Næringseigedom skal generelt sett verdsetjast til 80 pst. av berekna utleigeverdi. Dette gjeld òg næringseigedom i ikkje-børsnoterte aksjeselskap. Det var ikkje formålet med den nye verdsetjingsrabatten for aksjar og driftsmiddel m.m. at næringseigedomar skal vere gjenstand for to rabattar samstundes, det vil seie både på aksjeverdien og ved fastsetjinga av aksjeselskapet sitt formuesskattegrunnlag. I utgangspunktet er det

difor i tråd med framlegget at den generelle rabatten for næringseigedom vert oppheva for slik eigedom i ikkje-børsnoterte selskap. For å unngå auka formuesverdi i 2017, før heile rabatten er fasa inn, vart det foreslått å oppretthalde ein samla rabatt på 20 pst. på slike eigedomar, når ein tek omsyn til den nye verdsetjingsrabatten på 10 pst. Dette skulle gjerast ved å verdsetje næringseigedom til 89 pst. ved fastsetjinga av selskapet sitt formuesskattegrunnlag og i tillegg gje 10 pst. rabatt på aksjane. Samla rabatt for næringseigedom eigd gjennom ikkje-børsnoterte aksjeselskap skulle då verte 20 pst., jf. Prop. 1 LS (2016–2017) punkt 4.13 og Innst. 4 L (2016–2017) kapittel 4.

Framlegget til ein slik regel vart vedteke i Stortinget 20. desember 2016 som skatteloven § 4-12 nytt sjuande ledd med verknad frå og med inntektsåret 2016. Gjennom ei endring av skatteforvaltningsloven same dag vart likevel regelen utilsikta oppheva med verknad frå og med inntektsåret 2017. Departementet fremjar framlegget på nytt i denne proposisjonen.

Departementet viser til framlegg til nytt sjuande ledd i skatteloven § 4-12.

Redusert verdsetjing av gjeld

I samband med den nye verdsetjingsrabatten for aksjar og driftsmiddel m.m. vart det vedteke ein regel i skatteloven § 4-19 om ein tilsvarende reduksjon i frådraget for gjeld.

Regelen angjev i fyrste ledd kva for eigedelar som skal gje grunnlag for redusert verdsetjing av gjeld. Dette gjeld næringseigedom og sekundærbustad samt eigedelane som er gjenstand for den nye verdsetjingsrabatten for aksjar og driftsmiddel m.m. Det fylgjer av andre ledd at reduksjonen skal gjerast ut frå forholdet mellom verdien på eigedelen med verdsetjingsrabatt og verdien av dei samla eigedelane. For at berekinga skal gje eit så riktig bilete som mogleg av forholdet mellom verdien av eigedelen med rabatt og verdien av dei samla eigedelane, bør eigedelane verdsetjast til full verdi. Det vil seie utan frådrag for rabatt.

Tredje ledd fastset difor at eigedelane skal medreknast til «full verdi, uten prosentvis reduksjon etter dette kapittel».

Departementet ser at det ut i frå ordlyden i skatteloven § 4-19 tredje ledd kan vere uklårt om «eiendelene» i tredje ledd berre refererer til dei eigedelane som etter fyrste ledd gjev grunnlag for redusert verdsetjing av gjeld. Spørsmålet kan ha stor betydning for berekninga av reduksjonen, særleg fordi primærbustader ikkje gjev grunnlag for reduksjon.

For at berekninga av gjeldsreduksjonen skal verte så riktig som mogleg bør alle eigedelane, og ikkje berre dei som gjev grunnlag for reduksjon, medreknast til full verdi. Administrative omsyn tilseier likevel at eigedelane som hovudregel skal medreknast med det beløpet som er lagt til grunn i formuesskattegrunnlaget, og at det ikkje skal vere naudsynt å gjere ei eiga berekning av verdien av ein eigedel berre av omsyn til regelen om gjeldsreduksjon. I Prop. 1 LS (2016–2017) punkt 4.1.3 er det uttala fylgjande om kva for eigedelar som skal medreknast til full verdi:

«For at sjablongen skal bli riktigst mulig, må beregningen baseres på formuesverdier uten formelle verdsettingsrabatter. Det vil også si at aksjer og driftsmidler skal medregnes uten rabatten som foreslås i denne proposisjonen. Videre skal primærboliger, sekundærboliger og næringseiendom medregnes til 100 pst. av den beregnede markedsverdien, jf. skatteloven § 4-10, og ikke til bare henholdsvis 25, 80 og 80 pst. Våningshus på gårdsbruk verdsettes under ett med gårdsbruket, jf. skatteloven § 4-11.»

Under behandlinga på Stortinget vart framlegget støtta av eit fleirtal av komiteen, sjå Innst. 4 L (2016–2017) kapittel 4. Departementet foreslår at ordlyden i skatteloven § 4-19 vert endra slik at det kjem klårt fram at det er eigedelane som er nemnde ovanfor som skal medreknast utan prosentvis reduksjon. Det vil til dømes seie at primærbustader skal medreknast utan prosentvis reduksjon og at fritidsbustader skal medreknast med det beløpet som er lagt til grunn i formuesskattegrunnlaget.

Departementet viser til framlegg til endring av skatteloven § 4-19 tredje ledd.

Sekundærbustader

Under forhandlingane om statsbudsjettet for 2017 vart eit fleirtal samde om at verdsetjingsrabatten på sekundærbustader i formuesskatten skulle reduserast frå 20 pst. til 10 pst. Sjø Innst. 4 L (2016–2017) kapittel 4.

Ved ein feil vart ikkje endringa votert over på Stortinget. Departementet foreslår at endringa vert fremja på nytt i denne proposisjonen.

Departementet viser til framlegg til endring av skatteloven § 4-10 andre ledd.

5.3 Iverksetjing

Departementet gjer framlegg om at endringane tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.

6 Skattefritak for inntekter frå Statens pensjonsfond utland sine investeringar i unotert eigedom m.m.

6.1 Innleiing og samandrag

Noregs Bank vurderer å flytte holdingstruktur for delar av investeringane i unotert eigedom i Statens pensjonsfond utland (SPU) heim til Noreg. Framtidige holdingstrukturar blir tilsvarande vurdert lagde til Noreg. Noregs Bank er friteken for skatt, men dotterselskap av Noregs Bank som høyrer heime i Noreg blir i utgangspunktet skattepliktige hit.

Det er viktig at det er enkelt å samanlikne den gevinsten ein reknar med å få frå investeringar i unotert eigedom med den gevinsten ein alternativt kan skaffe seg ved investering i noterte aksjar og obligasjonar. Det er også viktig å unngå administrasjon med å føre skatt attende til SPU. Difor foreslår departementet at norske selskap som er direkte eller indirekte eigde fullt ut av Noregs Bank, skal vere fritekne for skatt på passive inntekter frå investeringar etter lov om Statens pensjonsfond. Framlegget vil ikkje ha verknader for investeringane i noterte aksjar og obligasjonar.

Framlegget vil ikkje ha provenyverknader. Det vert vist til framlegg om ny § 2-40 i skatteloven. Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.

Departementet viser dessutan til omtalar i fondsmeldingane for 2015 og 2016 (Meld. St. 23 (2015–2016) Forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2015 og Meld. St. 26 (2016–2017) Forvaltningen av Statens pensjonsfond 2016) av Noregs Bank sine vurderingar av ei eventuell flytting av holdingstrukturen for investeringar i unotert eigedom til Noreg.

6.2 Gjeldande rett

Aksjeselskap og andre sjølvstendige innretningar som høyrer heime i Noreg er skattepliktige hit, jf. skatteloven § 2-2 fyrste ledd. Noregs Bank er eit eige rettssubjekt, som er eigd av staten, jf. § 2 i lov om Norges Bank og pengevesenet mv. Etter skat-

teloven § 2-30 fyrste ledd bokstav e nr. 1 er Noregs Bank friteken for skatt. Andre statseigde selskap er skattepliktige dersom det ikkje er gjevne føresegner om noko anna. Eit dotterselskap av Noregs Bank vil difor etter gjeldande reglar verte skattepliktig på same vis som andre aksjeselskap.

6.3 Departementet sine vurderingar

Noregs Bank vurderer å flytte strukturen for eigarselskap for delar av investeringane i unotert eigedom i Statens pensjonsfond utland (SPU) heim til Noreg samt å leggje framtidige strukturar for eigarselskap til nye investeringar i nye marknader til Noreg. Formålet er særleg å forenkle styring og kontroll av investeringane i unotert eigedom. Ei etablering av ein norsk holdingstruktur vil leggje til rette for ein god og oversiktleg rapporteringsstruktur internt, og vil vere meir i tråd med Noregs Bank sin sentraliserte styringsmodell der viktige avgjerder i forvaltninga av SPU vert tekne i Noreg. Etablering av ein norsk struktur for eigarselskapa for desse investeringane vil ikkje røre ved den overordna styringsmodellen for SPU. Ei eventuell flytting vil føre til at ein opprettar eitt eller fleire norske dotterselskap av Noregs Bank. Slike selskap vil etter gjeldande rett vere skattepliktige. Skattlegging kan verte avgjerande når banken skal samanlikne den gevinsten ein reknar med å få frå unoterte investeringar med den gevinsten ein alternativt kan skaffe seg ved investering i noterte aksjar og obligasjonar, slik føresegnene i departementet sitt mandat til Noregs Bank for forvaltninga av SPU legg opp til.

Skatt til Noreg på inntekt frå investeringar i SPU ville i røynda vere eit uttak frå fondet på sida av det ordinære uttaket som vert fastsett kvart år av Stortinget. Administrative høve gjer eit skattefritak formålstenleg framfor ei ordning der skatt vert ført attende til SPU. Eit skattefritak vil gje ei enkel løysing.

Departementet foreslår difor å endre skatteloven slik at norske selskap som er direkte eller

indirekte eigde fullt ut av Noregs Bank, skal vere fritekne for skatt på inntekter frå investeringar etter lov om Statens pensjonsfond.

Inntekter frå investeringar i utlandet eller døtrer oppretta i ein annan jurisdiksjon kan verte skattlagde i utlandet. Mange av skatteavtalane Noreg har med andre statar, inneheld særskilde føresegnar som gjev SPU skattefritak eller redusert skattesats der den norske staten er den verkelege rettshavaren («beneficial owner») av inntektene. I hovudsak er den verkelege rettshavaren den som kan råde over inntekta. Dette vert vurdert uavhengig av den formelle inntektsstraumen. Det kan oppstå tilfelle der dei særskilte skatteavtaleføresegnene ikkje kan brukast av dei nye selskapa. Difor bør fritaket i skatteloven formast slik at også dotterselskapa kan få eigne rettar som busette i Noreg etter Noreg sine skatteavtalar. Det inneber at dotterselskapa ikkje bør få eit generelt fritak for skatt på inntekt, slik som Noregs Bank har i dag.

Departementet gjer merksam på at rettar som busett etter skatteavtalane og fritak frå kildeskattar etter ein skatteavtale, også vert vurderte på sjølvstendig grunnlag av den andre avtalestaten.

Fritaket bør ikkje avgrensast til inntekter frå unoterte investeringar i eigedom. Ved ei mogleg utviding av investeringsuniverset for SPU i framtida til å omfatte til dømes unotert infrastruktur, vil eit meir generelt skattefritak føre til at Noregs Bank kan leggje opp ei høveleg organisering av denne forvaltninga utan omsyn til norsk skatt, og utan at ein må gå vegen om ei ny lovendring. Fritaket bør vidare formast generelt når det gjeld kva slags inntekt som skal vere omfatta. Skattefritaket skal likevel berre gjelde for inntekt som er knytt til eigarskap, det vil seie kapitalinntekt. Dei aktuelle selskapa vil i hovudsak ha passiv eigarinntekt i form av utbytte, gevinst, renter og inntekter frå

selskap med deltakarfastsetting og NOKUS-selskap. I departementet sitt framlegg om ny skatteloven § 2-40 er skattefritaket difor positivt avgrensa til «inntekt fra kapital» etter lov 21. desember 2005 nr. 123 om Statens pensjonsfond § 2 andre ledd andre punktum, det vil seie passiv inntekt frå SPU sine investeringar slik som utbytte, gevinst, renter, valutagevinstar og inntekter frå selskap med deltakarfastsetjing og NOKUS-selskap. Anna inntekt, til dømes inntekt frå yting av tenester eller andre aktive inntekter, skal vere skattepliktige på vanleg vis.

Eit generelt prinsipp i norsk skatterett er at ein ikkje kan krevje frådrag for kostnader som ikkje er knytte til skattepliktige inntekter. Dette vil òg gjelde for kostnader som gjeld skattefrie inntekter i dotterselskap av Noregs Bank.

Det vert vist til framlegg om ny § 2-40 i skatteloven.

6.4 Administrative og økonomiske konsekvensar

Skattelovendringa vil ikkje ha nemneverdige administrative konsekvensar. Ettersom den aktuelle strukturen som eventuelt skal flyttast heim til Noreg ikkje vert skattlagd i Noreg i dag, vil framlegget ikkje ha provenyverknader.

6.5 Iverksetjing

Departementet gjer framlegg om at endringa tek til å gjelde straks med verknad frå og med 2017. Dette vil gjere det mogleg for Noregs Bank å ta omsyn til denne føresetnaden i si vurdering og oppfylging av ei mogleg reorganisering av enkelte strukturar for eigarselskap alt i 2017.

7 Skogvern – skog i selskap med deltakarfastsetjing

Frå 2005 har gevinst ved realisasjon av skog i samband med skogvern vore friteken for skattlegging. Skogbruk i sameige skal fylgje reglane for selskap med deltakarfastsetjing. Hovudregelen er at utdeling av kapital frå selskap til deltakar er skattepliktig på deltakaren si hand som utdeling. Frå 2017 er det gjeve reglar om at slik vidare utdeling av gevinst ved skogvernerstatningar frå eit selskap med deltakarfastsetjing skal vere friteken frå skattlegging på deltakaren si hand.

Dette nye skattefritaket for gevinst ved utdeling til deltakar av erstatning ved skogvern tok til å gjelde fyrst frå 2017. I samband med behandlinga av Skogmeldinga, Meld. St. 6 (2016–2017), uttalte næringskomiteen at ein meiner det er riktig at skattefritaket skal gjelde for alle, også for dei som tidlegare har stilt opp med område til frivillig vern, og at det har vore Stortinget si meining frå starten av at slike erstatningar vert skattefrie.

Komiteen ber regjeringa om å kome attende med framlegg til løysing i revidert nasjonalbudsjett.

Staten ved Skattedirektoratet har i inneverande år inngått forlik i tingretten om skattelemning etter lov 27. mai 2016 nr. 4 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven) § 9-9 i ei sak der deltakarane i eit skogsameige hadde vorte skattlagde for utdeling av skogvernerstatning. Etter forliket skal ikkje Skatteetaten skattleggje deltakarane for slik utdeling.

Også liknande saker frå før 2017 som seinare måtte kome opp, vil Skattedirektoratet behandle på den same måten. Departementet meiner det er eit betre alternativ enn lovendring, som kan få verknad for tilfelle attende heilt til 2005. Dessutan er det grunn til å rekne med at det ikkje er særleg mange saker der deltakarar har vore skatta for utdelingar i samband med skogvern.

8 Produktavgift på fyrstehandsomsetning av fisk

Av næringsinntekt skal det normalt svarast 11,4 pst. trygdeavgift. Fiskarar betaler ei trygdeavgift på 8,2 pst. Mellomlegget opp til 11,4 pst. vert dekt av ei særskild produktavgift. Produktavgifta skal, forutan å dekkje mellomlegget i trygdeavgifta, òg dekkje kollektiv medlemspremie til yrkesskade-trygd, kollektiv forsikring for tilleggssjukepengar for manntalsførte fiskarar og utgifter i samband med stønad til arbeidsledige i næringa. Det skal svarast produktavgift av all fangst frå norskregistrerte fartøy. I statsbudsjettet for 2017 vart det vedteke å setje produktavgifta til 2,3 pst. for 2017.

Produktavgifta vert rekna ut på bakgrunn av innhenta prognosar for komande års fyrstehandsverdi av all fangst, om lag 5 månader før kalenderåret startar. Uvisse i prognosane gjer det vanskeleg å fastsetje ein riktig sats. Ved endring i grunnlaget for utrekninga kan det vere aktuelt å endre avgiftssatsen i samband med revidert nasjonal-

budsjett. I brev av 27. mars 2017 tilrår Nærings- og fiskeridepartementet at satsen vert justert ned til 2,2 pst. frå og med 1. juli 2017. Tiltrådinga er basert på reviderte anslag for fyrstehandsverdien og pensjonsgjevande inntekt samt forventa utgifter i ordningane som produktavgifta er meint å dekkje. Framlegget om å redusere produktavgifta med 0,1 prosenteningar har fyrst og fremst samband med at ein reknar med at fyrstehandsverdien i 2017 vil auke.

Departementet gjer framlegg om å redusere produktavgifta til 2,2 pst., i tråd med framlegg og berekningar frå Nærings- og fiskeridepartementet.

Departementet viser til framlegg til vedtak om endring i Stortinget sitt vedtak om produktavgift til folketrygda for fiskeri, kval- og selfangstnæringa for 2017. Endringa tek til å gjelde frå og med 1. juli 2017.

9 Eingongsavgift for motorsyklar

I budsjettet for 2017 vart det varsla ei endring av eingongsavgifta for motorsyklar etter modell av endringane for personbilar. Vidare gjorde Stortinget i behandlinga av statsbudsjettet for 2017 fylgjande oppmodingsvedtak (vedtak 108 nr. 4):

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om miljødifferensiering av engangsavgiften på motorsyklar etter modell av omleggingen i engangsavgiften for personbilar så snart det er mulig.»

For motorsyklar er eingongsavgifta basert på slagvolum og motoreffekt i tillegg til ei stykkavgift. Slagvolumavgifta gjeld for motorsyklar med slagvolum over 125 cm³ og med ein høgare sats for dei med slagvolum over 900 cm³. Effektagifta gjeld for motorsyklar med motoreffekt over 11 kW, medan stykkavgifta i 2017 er på 8 254 kroner per sykkel. Innrettinga inneber at eingongsavgifta for lette motorsyklar berre er stykkavgifta, medan tunge motorsyklar òg har avgift på effekt og slagvolum.

Eingongsavgifta for personbilar er frå 2006 og fram til i dag endra frå ei avgift på vekt, slagvolum og motoreffekt til ei avgift på vekt og utslepp av CO₂ og NO_x. For å leggje avgift på utslepp òg for motorsyklar må slike opplysningar vere i typegodkjenninga og liggje inne i motorvognregisteret. Hittil har ikkje slike opplysningar vorte registrerte for motorsyklar. Dette er no endra slik at nye motorsykelmodellar må ha opplysningar om utslepp av CO₂ og NO_x i typegodkjenninga. Framleis har mange av dei nye motorsyklane som vert registrerte, gamle typegodkjenningar utan utsleppsverdiar. Ifylgje Vegdirektoratet er det venta at delen nye motorsyklar med registrert utsleppsinformasjon vil auke i laupet av 2017, og at dei fleste nye motorsyklar vil ha utsleppsinformasjon i 2018.

Departementet gjer framlegg om å innføre ein progressiv avgiftskomponent for CO₂-utslepp for motorsyklar med registrerte CO₂-utslepp. Fram-

legget inneber ei avgift på utslepp av CO₂ med ein sats på 630 kroner per gram CO₂ per km for utslepp over 75 gram og 800 kroner per gram over 140 gram. Samstundes foreslår departementet å fjerne effektkomponenten og stykkavgifta for desse syklane.

Motorsyklar som vert registrerte utan CO₂-utslepp skal framleis betale avgift etter reglane som gjeld no. Eit slikt dobbelt system gjeld i dag for personbilar utan registrerte CO₂-utslepp, der avgifta i staden vert berekna ut frå slagvolum. Dette har særleg vore aktuelt for bilar som er importerte brukte.

Kvaliteten på opplysningane som vert registrerte om NO_x-utslipp, er ifylgje Vegdirektoratet ikkje eigna som grunnlag for avgiftslegging, mellom anna fordi dette utsleppet ikkje er tilstrekkeleg konsistent innmeldt frå fabrikantane. Departementet foreslår difor ikkje no avgift på NO_x.

Framlegget vil innebere at motorsyklar med høge registrerte CO₂-utslepp relativt til effekt vil få høgare avgift samanlikna med i dag medan syklar med låge CO₂-utslepp relativt til effekt vil få lågare avgift. Av motorsyklane med registrert utsleppsinformasjon får syklane med høgast utslepp størst auke i avgifta. Endringane vil gje incentiv til å velje motorsyklar med lågare CO₂-utslepp. Framlegget inneber at eingongsavgifta fell bort for lette motorsyklar som har lågare utslepp enn 75 gram CO₂ per km.

Endringane er utrekna på grunnlag av informasjon om motorsyklar som er registrerte med utsleppsinformasjon i 1. kvartal 2017. Endringane er anslåtte å vere om lag provenynøytrale. Sidan anslaga er baserte på eit utval av motorsyklar, er samla provenyendring særskild usikker.

Departementet viser til framlegg om endring i Stortingets vedtak om avgift på motorvogner mv. A Engangsavgift for budsjetterminen 2017. Endringane vil gjelde for eingongsavgift for motorsyklar som vert registrerte frå og med 1. juli 2017.

10 Eingongsavgift for ladbare hybridbilar

I behandlinga av statsbudsjettet for 2017 gjorde Stortinget fylgjande oppmodingsvedtak (vedtak 108 nr. 12):

«Stortinget ber regjeringen så snart det er mulig, og helst i revidert nasjonalbudsjett 2017, legge frem forslag til endring i engangsavgiften som innebærer at ladbare hybrider med lang elektrisk rekkevidde kommer bedre ut enn biler med kort elektrisk rekkevidde.»

Eingongsavgifta for ladbare hybridbilar er låg samanlikna med andre liknande bilar. Årsaka er både at eingongsavgifta favoriserer bilar med låge CO₂-utslepp, og at ladbare hybridbilar har eit særskild frådrag i vektkomponenten på 26 pst. av vekta det vert rekna avgift på. Frådraget har samanheng med at hybridbilar har høgare vekt grunna at dei har elmotor og batteri i tillegg til fossilt motorsystem. Frådraget i vektkomponenten var i utgangspunktet meint å svare til vekta til batteri og elmotor. Ved behandlinga av statsbudsjettet for 2015 vart frådraget auka frå 15 til 26 pst.

Salet av hybridbilar, og ladbare hybridbilar spesielt, har auka mykje dei siste åra. Frå 2015 til 2016 auka ladbare hybridbilar som del av nybilsalet frå 5 til 13 pst. Dei fire fyrste månedane i 2017 er delen 16 pst.

Eit framlegg om å premiere ladbare hybridbilar med lang elektrisk rekkevidde vart vurdert i budsjettet for 2016, sjå Prop. 1 LS (2015–2016) Skatter, avgifter og toll 2016 punkt 9.4.2 for nærare omtale. Det vart då ikkje vurdert som formålstenleg å innføre slik premiering. Vurderinga til departementet var mellom anna grunngeven med at elektrisk rekkevidde ikkje var eigna som kriterium for avgrensing av avgift. Vidare var innføring av ei ny særordning for ladbare hybridbilar

ikkje i tråd med målet om teknologinøytral utvikling av bilavgifter over tid, sjå Meld. St. 2 (2014–2015) Revidert nasjonalbudsjett 2015 punkt 4.2.2.

Skattedirektoratet har greidd ut rettslege og praktiske sider ved å fylgje opp oppmodingsvedtaket om å differensiere eingongsavgifta for ladbare hybridbilar etter elektrisk rekkevidde. Motorvognregisteret til Statens vegvesen er kjelda til opplysningar som vert nytta av Skatteetaten til fastsetjing av eingongsavgifta. For å nytte elektrisk rekkevidde som avgiftsgrunnlag er det ein føresetnad at slik informasjon vert lagd inn i systema til Statens vegvesen og Skatteetaten. Statens vegvesen har opplyst at det ikkje ligg inne opplysningar om den elektriske rekkevidda til ladbare hybridbilar i motorvognregisteret, og at det vil vere naudsynt med eit halvt år for å gjere systemendringar om ein vil leggje inn slik informasjon. Det er òg naudsynt med tilpassingar i Skatteetaten sitt system for å fastsetje avgifter. Behovet for systemendringar inneber at eingongsavgifta ikkje kan differensierast etter elektrisk rekkevidde allereie frå 1. juli 2017.

Nye reglar for måling av avgassar frå person- og varebilar og ny køyresyklus som gjev meir realistiske utsleppsverdiar enn gjeldande køyresyklus vert omtala i kapittel 11. Ny køyresyklus vil òg ha innverknad på elektrisk køyrelengde i typegodkjenningane og er difor eit kompliserande element for innføring av differensiering av avgifta etter elektrisk rekkevidde. Det er førebels ikkje tilgjengeleg konkret informasjon om endringane i elektrisk køyrelengde, men med ny køyresyklus vil den registrerte elektriske køyrelengda venteleg verte kortare.

Departementet vil kome tilbake til saka og oppfølging av oppmodingsvedtaket i 2018-budsjettet.

11 Eingongsavgift – innføring av ny køyresyklus

Eingongsavgifta for person- og varebilar vert i dag berekna på bakgrunn av vekt og utslepp av CO₂ og NO_x. EU er i gang med å innføre nye reglar for måling av avgassar som skal nyttast ved typegodkjenning av nye person- og varebilar. Mellom anna vert det innført ein ny køyresyklus (Worldwide harmonized Light vehicles Test Procedure (WLTP)) som gjev meir realistiske utsleppsverdiar enn den gjeldande (New European Driving Cycle (NEDC)). Dette får betydning for eingongsavgifta.

Dei nye reglane vert fasa inn gradvis. Frå 1. september 2017 skal WLTP nyttast ved alle nye typegodkjenningar av personbilar, medan personbilar som er typegodkjende før denne datoen vil vere målte etter NEDC. Frå 1. september 2018 skal alle nye personbilar vere målte etter WLTP. For varebilar er tidspunkta flytta eitt år fram. Fram til 2021 vil det òg verte fastsett CO₂-utslepp etter NEDC for bilar som er typegodkjende etter 1. september 2017.

Ifylgje Vegdirektoratet gjev måling av CO₂-utslepp etter WLTP rundt 10 pst. høgare verdiar enn målt etter NEDC. Det er ingen fast samanheng, og forskjellane varierer frå bilmodell til bilmodell. Departementet har ikkje tilgjengeleg datagrunnlag til å seie noko nærare om samanhengen. Førørelse testar viser òg høgare NO_x-utslepp målt etter WLTP enn NEDC, men auken ligg i gjennomsnitt lågare enn auken for CO₂. Dei tillatne grenseverdiane for utslepp av

NO_x vert ikkje endra med WLTP, og den nye målemetoden betyr difor i praksis ei skjerping av maksimalverdiane.

Fram til 2019 vil ein stor del av dei køyretøya som vert registrerte, ikkje ha utslepp målte etter WLTP. Utsleppsverdiane etter WLTP og NEDC er ulike, og kan ikkje utan vidare nyttast om kvarandre ved berekninga av CO₂- og NO_x-komponentane i eingongsavgifta. Det vil i fall favorisere køyretøy som vert registrerte på utgåande typegodkjenningar. Forskjellen vil i enkelte høve verte stor.

Som ei praktisk løysing legg departementet til grunn at CO₂-utslepp målte etter NEDC inntil vidare vert nytta for alle køyretøy. Dette vil verte presisert i forskrift eller instruks. Det vert lagt opp til at utsleppsverdiar målt etter ny køyresyklus vil liggje til grunn for berekning av CO₂-komponenten frå 2019.

Det vil ikkje verte fastsett NO_x-utslepp etter NEDC for køyretøy som er typegodkjende etter 1. september 2017. Ved berekninga av eingongsavgifta vil difor den verdien som er tilgjengeleg, måtte nyttast. Dette inneber at NO_x-utslepp målte etter ny køyresyklus vert lagde til grunn for køyretøy som er typegodkjende etter 1. september 2017. Det vil i gjennomsnitt gje ei lita skjerping av avgifta. NO_x-komponenten utgjer ein liten del av avgifta, og forskjellane i avgift grunna måling etter ulik køyresyklus vil vere tilsvarande små.

12 Vegbruksavgift på naturgass

Ved behandlinga av revidert statsbudsjett for 2016 vart vegbruksavgifta på naturgass redusert frå 5,96 kroner per Sm³ til null, jf. Innst. 400 S (2015–2016) s. 12. Stortinget gjorde samstundes fylgjande oppmodingsvedtak nr. 1002 (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen påse at midlertidig ordning for 2016 med kr 0,00 i sats for veibruksavgift for naturgass (LNG) opphører i 2017 ved snarest mulig å utarbeide grunnlag for notifikasjon og iverksette prosessen med ESA, slik at det 1. januar 2017 kan innføres 100 pst. veibruksavgift på LNG i kombinasjon med en overgangsordning med unntak for veibruksavgift på naturgass brukt som supplement som settes til 50 pst. som et første skritt, men nedtrapping mot 0 pst. i 2025.»

Finansdepartementet har i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepar-

tementet teke til med prosessen med å notifisere ordninga, og det er sendt over eit utkast til pre-notifikasjon til EFTA sitt overvakingsorgan (ESA). Tilbakemeldingane frå ESA vil vere rettleiande for det vidare arbeidet med saka.

I budsjettet for 2016 viste departementet til at det kan ta noko tid før ein formell notifikasjon er klar og ordninga eventuelt kan setjast i verk. Med tilvising til at ordninga ikkje kunne gjerast gjeldande frå 1. januar 2017, vart det foreslått at Finansdepartementet fekk fullmakt til å setje ordninga i verk saman med auka vegbruksavgift på naturgass, så snart ESA eventuelt har godkjent ordninga. Stortinget slutta seg til dette.

Departementet vil arbeide vidare med så raskt som mogleg å notifisere tiltaket, og vil kome tilbake til saka i 2018-budsjettet. Etter Finansdepartementet si vurdering er saka krevjande, og det er usikkert om ESA kan godkjenne ordninga.

13 Oppfylging av finansskatten

13.1 Innleiing og samandrag

Frå og med inntektsåret 2017 vart det innført ein finansskatt på løn og overskot i finansiell sektor. Den viktigaste grunnen for innføringa av ein finansskatt er at finansielle tenester er unnateke frå meirverdiavgift, sjå grundigare omtale i Prop. 1 LS (2016–2017) Skatter, avgifter og toll 2017 kapittel 6.

Eitt av elementa i finansskatten er at skatten på alminneleg inntekt vert halden fast på 2016-nivå. Det vil seie at skattesatsen på overskot i finansføretak i 2017 er 25 pst., medan satsen for andre føretak er 24 pst. Som varsla i Prop. 1 LS (2016–2017) foreslår departementet ei endring av konsernbidragsreglane for å motverke tilpassingar i form av flytting av overskot frå finansføretak til andre konsernselskap.

Som utgangspunkt er alle føretak som har tilsette og som utfører finansielle aktivitetar, finansskattepliktige. Føretak med høg grad av meirverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet er unnateke frå finansskatteplikta. Departementet foreslår ei mindre justering av dette unntaket, som inneber at det vert betre samsvar mellom finansskatteplikta og meirverdiavgiftsunntaket for finansielle tenester.

Departementet legg til grunn at framlegga ikkje får provenyverknader i 2017.

I tillegg til desse regelendringane vil departementet fram mot budsjettet for 2018 vurdere moglege endringar i regelverket for å motverke verknadene av uheldige tilpassingar til finansskatten ved bruk av reglane om fellesregistrering i merverdiavgiftsloven.

Departementet viser til framlegg om endring i skatteloven § 10-2 fyrste ledd fyrste punktum og nytt andre punktum og § 10-3 fyrste ledd nytt andre punktum. Departementet viser vidare til framlegg om endring i Stortingets vedtak om finansskatt på løn for 2017 § 2 tredje ledd. Departementet foreslår at endringane i skatteloven tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017, og at endringa i Stortingets vedtak om finansskatt på løn for 2017 tek til å gjelde straks med verknad for inntektsåret 2017.

13.2 Vurderingar og framlegg

Konsernbidrag

Etter reglane om konsernbidrag kan eit selskap på visse vilkår krevje frådrag for konsernbidrag det har ytt til andre selskap i same konsern. I slike tilfelle vert konsernbidraget rekna som skattepliktig inntekt hos mottakaren i same inntektsår som gjevvarselskapet får frådrag.

I Prop. 1 LS (2016–2017) punkt 6.3.3 vart det framheva at finansføretak som inngår i konsern med andre føretak som ikkje driv finansiell verksemd, vil ha ein høgare skattesats enn andre føretak i konsernet. Der vart det uttala:

«Finansforetak som inngår i konsern med foretak som ikke driver finansiell virksomhet, vil ha en høyere skattesats enn andre foretak i konsernet. Det kan gi incentiver til å overføre overskudd fra finansforetaket til andre konsernselskap etter reglene om konsernbidrag. Konsernet kan på denne måten oppnå at overskudd fra finansiell virksomhet ikke skattlegges med satsen på 25 pst. som gjelder for finansforetak, men med den lavere satsen på 24 pst. på alminnelig inntekt.

Departementet vil vurdere om det er behov for endringer i reglane om konsernbidrag for å motvirke slike tilpassingar, og komme tilbake til eventuelle endringsforslag senere.»

For å motverke slike tilpassingar foreslår departementet å endre reglane om konsernbidrag. Departementet foreslår at finansføretak som yter konsernbidrag til føretak som ikkje er finansskattepliktige, får redusert frådraget for konsernbidrag med ein faktor tilsvarande satsen på alminneleg inntekt delt på satsen for finansskattepliktige føretak. Det inneber at konsernbidraget vert skattlagt med den ordinære satsen på alminneleg inntekt hos mottakaren, medan finansskatteelementet vert skattlagt hos finansføretaket.

Det kan også ytast konsernbidrag frå selskap som ikkje er finansskattepliktige til finansføretak. I slike tilfelle vil overskot frå ikkje-finansiell verk-

semd etter gjeldande reglar verte skattlagt med satsen for finansføretak. Departementet foreslår å korrigere også for dette. I slike tilfelle foreslår departementet at konsernbidraget vert justert ned med ein faktor tilsvarande satsen på alminnelig inntekt delt på satsen for finansskattepliktige føretak, før det vert inntektsført hos finansføretaket. På den måten vert konsernbidraget skattlagt med den ordinære satsen på alminnelig inntekt.

Endringa vil sikre det provenyet ifrå finansskatten som vart lagt til grunn i statsbudsjettet for 2017. Det er difor ikkje grunnlag for å budsjettere med provenyverknader av framlegget.

Departementet viser til framlegg om endring i skatteloven § 10-2 fyrste ledd fyrste punktum og nytt andre punktum og § 10-3 fyrste ledd nytt andre punktum.

Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017. Det inneber at endringane vil gjelde for konsernbidrag som vert ytt i samband med inntektsfastsetjinga for 2017.

Justering av unntaket for verksemder med høg grad av meirverdiavgiftspliktig aktivitet innanfor næringshovudområde K

Finansskatten skal svarast av arbeidsgjevarar med tilsette som utfører aktivitetar som er omfatta av næringshovudområde K «Finansierings- og forsikringsvirksomhet» i Statistisk sentralbyrå sin Standard for næringsgruppering (SN 2007). For å skjerme føretak med høg grad av meirverdiavgiftspliktig finansiell aktivitet er det fastsett eit unntak frå finansskatteplikt for føretak der delen løn knytt til meirverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet utgjer meir enn 70 pst. av føretaket sine «samlede lønnskostnader», sjå Stortinget sitt vedtak om fastsetting av finansskatt på lønn for 2017 § 2 tredje ledd. Bakgrunnen for unntaket er at næringshovudområde K i SN 2007 ikkje fullt ut er samanfallande med meirverdiavgiftsunntaket for finansielle tenester, sjå nærare i Prop. 1 LS (2016–2017) punkt 6.3.2.

At det skal takast utgangspunkt i føretaket sine «samlede lønnskostnader», kan innebere at enkelte føretak som driv aktivitet som fullt ut er meirverdiavgiftspliktig ikkje vert fanga opp av unntaket. Bakgrunnen er at finansføretaka sine lønnskostnader til aktivitet også utanfor næringshovudområde K etter gjeldande reglar skal medreknast ved berekninga av om terskelen i § 2 tredje ledd er oppfylt. Slik aktivitet vil som utgangspunkt vere meirverdiavgiftspliktig. Eit utslag av dagens reglar er at føretak som driv med

meir reindyrka finansiell aktivitet lettare vil kunne fangast opp av unntaket enn føretak med blanda verksemd (aktivitet både innanfor og utanfor næringshovudområde K).

Departementet vurderer det som meir i tråd med formålet bak unntaket om delen løn knytt til meirverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet vert vurdert i høve til føretaket sine «samlede lønnskostnader knyttet til finansiell aktivitet». Med ei slik endring vil finansskatten i mindre grad omfatte føretak som er meirverdiavgiftspliktige. Departementet foreslår at vedtaket § 2 tredje ledd vert endra slik.

Endringa inneber at føretak med meirverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet skal vurdere lønnskostnader til slik aktivitet i høve til sine samla lønnskostnader knytte til finansiell aktivitet omfatta av næringshovudområde K. Dersom delen løn overstig 70 pst. av føretaket si samla løn knytt til finansiell aktivitet, er føretaket ikkje finansskattepliktig.

Endringa er ei mindre justering. Departementet antek at endringa ikkje får provenymessige konsekvensar i 2017.

Departementet viser til framlegg om endring i Stortinget sitt vedtak om finansskatt på løn for 2017 § 2 tredje ledd.

Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks med verknad for inntektsåret 2017.

13.3 Omtale av tiltak mot tilpassing ved fellesregistrering av konsernføretak

Merverdiavgiftsloven opnar for at samarbeidande selskap på nærare vilkår kan fellesregistrerast som eitt avgiftssubjekt. Formålet bak reglane om fellesregistrering er å sikre frådrag for inngåande meirverdiavgift som ein ville hatt om verksemda hadde vore organisert som eitt selskap, også når verksemda er organisert i fleire selskap som inngår i konsern, så langt desse er fellesregistrerte. Det skal ikkje reknast meirverdiavgift på transaksjonar mellom selskap som er fellesregistrerte.

Finansskatt skal svarast av føretak med tilsette som utfører finansielle aktivitetar som er omfatta av næringshovudområde K i SN 2007. Utleige av arbeidskraft er i SN 2007 definert som utleige av arbeidskrafttenester og er omfatta av næringshovudområde N. Det skal ikkje svarast finansskatt av løn til arbeidstakarar som vert leigde ut til andre føretak, heller ikkje om dei vert nytta til å utføre finansielle aktivitetar i føretaket som leiger

arbeidstakarane. Utleige av arbeidskraft er meir-verdiavgiftspliktig.

Enkelte konsernføretak kan tenkast å nytte reglane om fellesregistrering av samarbeidande føretak for å gjere tilpassingar som reduserer berekningsgrunnlaget for finansskatten. Departementet meiner at slike tilpassingar kan vere uheldige.

Departementet vil fram mot budsjettet for 2018 vurdere moglege regelendringar for å mot-

verke uheldige tilpassingshøve som er beskrivne over. Ei løysing som departementet vurderer, er å krevje at eit finansskattepliktig føretak må medrekne og betale finansskatt av lønskostnader til innleigde arbeidstakarar. Alternativt vurderer departementet om finansføretaket skal medrekne vederlag som er betalt til bemanningsføretaket for arbeidstakarane i finansskattegrunnlaget.

14 Unntak frå plikta til å justere meirverdiavgiftskompensasjon ved kommunesamanslåingar og -delingar

Departementet gjer framlegg om unntak frå plikta til å justere kompensert meirverdiavgift etter merverdiavgiftskompensasjonsloven ved overdraging av bygg, anlegg eller annan fast eigedom i samband med kommunesamanslåingar og -delingar.

Regjeringa har starta ei reform av kommunestrukturen i Noreg. Eit sentralt prinsipp i reforma er at samanslåingar og -delingar ikkje skal utløyse utgifter eller prosedyrekrav for kommunane. Samanslåing og deling av kommunar, endring av grenser og fastsetjing av grenser er regulert i lov 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova). Det fylgjer av lova § 3 fyrste ledd at ei samanslåing inneber at to eller fleire kommunar eller fylke vert slåtte saman til éi ny eining. Av andre ledd fylgjer det at deling inneber at ein kommune eller eit fylke vert delt i to eller fleire nye einingar, eller at ein kommune eller eit fylke vert delt, og dei einskilde delane vert lagde til andre kommunar. Kommunar som vert slåtte saman etter reglane i inndelingslova, vil overdra ei rekkje bygg og anlegg m.m. Tilsvarende vil skje ved ei deling av kommunar.

Merverdiavgiftskompensasjonsloven inneheld reglar om rett og plikt til å justere kompensert meirverdiavgift på anskaffingar til bygg, anlegg og annan fast eigedom, sjå lova § 16. Formålet med justeringsreglane er at bruken av bygget m.m. skal spegle tilknytninga til den kompensasjonsretta verksemda over ein lenger periode, og ikkje berre på tidspunktet for anskaffinga. Merverdiavgiftskompensasjonsloven sine reglar om justering inneber at det ved ei bruksendring eller anna disponering (justeringshending) over bygg, anlegg eller annan fast eigedom skal skje ein auke eller reduksjon i tidlegare kompensert meirverdiavgift. Plikta til å justere gjeld i ti år frå tidspunktet for ferdigstillinga av bygget eller byggetiltaket m.m. (justeringsperioden).

Overdraging utløyser som utgangspunkt ei plikt for kommunane til å tilbakebetale (justere) tidlegare kompensert meirverdiavgift. Justering kan unnlatast dersom justeringsplikta vert overført til kjøparen av bygget. Eit vilkår for å kunne overføre justeringsplikta er at det vert laga ein justeringsavtale med tilhøyrande dokumentasjon av ei rekkje opplysningar. Dette kan vere administrativt krevjande.

Departementet foreslår av omsyn til kommunane at det vert fastsett i merverdiavgiftskompensasjonsloven at overdragingar av bygg m.m. ved kommunesamanslåing og -deling ikkje er ei justeringshending. Framlegget inneber at fylke og kommunar som vert slåtte saman eller delte med heimel i inndelingslova §§ 4 og 5, ikkje må justere tidlegare kompensert meirverdiavgift når kommunen sine bygg, anlegg og faste eigedomar vert overførte til den nye kommunen eller dei nye kommunane. Framlegget omfattar òg dei tilfella der bygget m.m. vert overteke av ei avgiftsregistrert eining i den overtakande kommunen. Endringane medfører at kommunane slepp å utarbeide justeringsavtalar for å overføre plikta og retten til justering. Pliktene og rettane etter justeringsregelverket, som til dømes rett og plikt til å justere ved bruksendringar og overdragingar, vil etter ei overføring av eigedomane liggje til den eller dei nye kommunane som har overteke eigedomen. Departementet sitt framlegg inneber ingen endringar i reglane om justering etter merverdiavgiftsloven.

Departementet viser til framlegg om endringar i merverdiavgiftskompensasjonsloven § 16. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks og får verknad for kommunesamanslåingar under gjeldande reform, som vil seie med verknad frå og med 1. januar 2017.

15 Frittstående skular med vaksne utan rett til vidaregåande opplæring

Utgifter som frittstående vidaregåande skular har til opplæringa av vaksne elevar utan rett til vidaregåande opplæring er ikkje omfatta av den generelle ordninga med meirverdiavgiftskompensasjon for kommunesektoren. I Revidert nasjonalbudsjett 2016, jf. Innst. 400 S (2015–2016), uttala fleirtalet i finanskomiteen at dei føreset at *«[...]samtlige skoler får kompensert for den tapte merverdiavgiftskompensasjonen som følge av praktiseringen av eksisterende regelverk. Kompensasjonen skal også gjelde for de krav og avkortninger som fremsettes inntil nytt regelverk er kommet på plass, og det forutsettes at et slikt nytt regelverk gjøres gjeldende fra 1. januar 2017»*.

I statsbudsjettet for 2017 vart føresetnadene til Stortinget fylgde opp ved at frittstående skular fekk auka statstilskot for vaksne elevar utan rett til vidaregåande opplæring. Samstundes fekk dei frittstående skulane òg rett til kompensasjon for meirverdiavgiftsutgifter for oppføring og drift av internatdelen til skulane. Av administrative omsyn vert det gjeve kompensasjon for elevar med og utan rett til vidaregåande opplæring for internatdelen.

I behandlinga av statsbudsjettet for 2017 fatta Stortinget eit oppmodingsvedtak (forslag nr. 14 til Prop. 1 LS (2016–2017) og Innst. 3 S (2016–2017)):

«Stortinget ber regjeringen sørge for at dekningen av friskolers merverdiavgiftsutgifter for voksne elever som ikke har rettskrav på vidaregåande opplæring blir fullt ut kompensert gjennom forhøyet tilskuddssats fra 1. januar 2017.»

Den auka tilskotssatsen for dei frittstående skulane skulle dekkje meirverdiavgiftsutgiftene for drift av skulen knytte til elevar utan rett til vidaregåande opplæring. Meirverdiavgiftsutgifter for investeringar vert i dag ikkje dekte. For å dekkje dei fulle meirverdiavgiftsutgiftene i samband med både drift og investeringar for dei frittstående skulane, foreslår departementet å utvide ordninga for meirverdiavgiftskompensasjon til òg å omfatte opplæringa av elevar utan rett til vidaregåande opplæring ved frittstående skular. Administrative omsyn taler òg for ei slik utviding av ordninga for meirverdiavgiftskompensasjon. Samstundes foreslår regjeringa å reversere auken i tilskotssatsen.

Det er intensjonen til Stortinget at dei frittstående skulane skal få dekte meirverdiavgiftsutgiftene frå 1. januar 2017. Regjeringa foreslår difor at utvidinga av ordninga for meirverdiavgiftskompensasjon får verknad frå 1. januar 2017. Dei som har rett til kompensasjon etter utvidinga kan søkje om å få dekte meirverdiavgiftsutgifter frå den fyrste halvdelan av 2017 i påfølgjande skattemeldingar for meirverdiavgiftskompensasjon.

Det er anteke at framlegget om utviding av merverdiavgiftskompensasjonsloven medfører ein auke i kompensasjonsutbetalingar på til saman 12 mill. kroner påløpt og 10 mill. kroner bokført i 2017. Utvidinga vert dekt gjennom reduksjonar på budsjettet til Kunnskapsdepartementet, jf. Prop. 129 S (2016–2017) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2017.

Departementet viser til framlegg om endring av merverdiavgiftskompensasjonsloven § 2 fyrste ledd bokstav f og framlegg om ny bokstav g. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks, med verknad frå og med 1. januar 2017.

16 Oppfølging av skatteforvaltningsloven

16.1 Innleiing

Lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven) tok til å gjelde 1. januar 2017. Lova samlar alle forvaltningsreglane på skatte- og avgiftsområdet og erstattar ligningsloven og ei rekkje forvaltningsreglar i skatte- og avgiftslover. Som oppfølging av lova foreslår departementet nokre opprettingar og presiseringar m.m., både i sjølve skatteforvaltningsloven og i nokre andre lover. Departementet foreslår at endringa i skatteloven § 10-2 tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017, medan dei andre endringane tek til å gjelde straks.

16.2 Opprettingar i folketrygdloven

Folketrygdloven § 24-4 gjeld kontroll av arbeids-gjevarar m.m. I tredje ledd fyrste punktum går det fram at skatteoppkrevjaren og skattekontoret kan kopiere til datalagringsmedium ved gjennomsyn av ei verksemd. Kontrollåtgangen til skattekontoret vert no regulert av skatteforvaltningsloven, og departementet foreslår difor å oppheve tilvisinga til skattekontor i folketrygdloven § 24-4.

Departementet viser til framlegg til endringar i folketrygdloven § 24-4 tredje ledd fyrste punktum. Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks.

16.3 Opprettingar i skatteloven

Skatteloven nytta tidlegare uttrykk som «ligning», «utlignet skatt» m.m. i mange føresegner. Ligningsloven vert oppheva i samband med den nye skatteforvaltningsloven, og uttrykket likning er ikkje lenger i bruk. Føresegnene i skatteloven vart difor endra ved lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven) § 16-3 nr. 22. Departementet ser behov for å korrigere ein del av desse endringane, og viser til framlegg til endringar i skatteloven §§ 2-2, 2-10 til 2-15, 2-20, 2-33, 2-35, 3-1, 4-3, 4-17, 4-20, 4-31, 4-50, 4-51, 5-2, 5-11, 5-41, 6-3, 6-32, 6-49, 6-51, 6-70, 6-90, 7-3, 8-2,

8-3, 8-10, 9-14, 10-2, 10-63, 10-70, 14-1, 14-7, 14-70, 14-80, 14-82, 15-3, 15-4, 16-10, 16-28, 16-63, 17-2 og 18-5. Framlegget er ikkje meint å innebere realitetsendringar. Departementet foreslår at endringa i skatteloven § 10-2 tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017, medan dei andre endringane tek til å gjelde straks.

16.4 Opprettingar i skattebetalingsloven

Føresegnene i skattebetalingsloven §§ 10-12, 11-2 og 11-4 nyttar uttrykk som levering av «oppgave». For å fylgje opp ny terminologi i skatteforvaltningsloven, foreslår departementet at «melding» vert nytta i staden for «oppgave». I skattebetalingsloven § 10-12 foreslår departementet vidare å endre tilvisinga til artistskatteloven § 11 til skatteforvaltningsloven § 8-15, jf. § 8-8 andre ledd, som no er riktig tilvising.

Departementet viser til framlegg til endringar i skattebetalingsloven §§ 10-12, 11-2 og 11-4. Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks.

16.5 Opprettingar i merverdiavgiftsloven

Merverdiavgiftsloven § 1-3

Føresegna definerer einskilde ord og uttrykk og viser i fyrste ledd bokstav g om unntak frå lova til §§ 16-1 og 16-6 i lova. Merverdiavgiftsloven kapittel 16 vart oppheva med skatteforvaltningsloven, og departementet foreslår difor at tilvisinga vert oppheva.

Departementet viser til framlegg til endring i merverdiavgiftsloven § 1-3 fyrste ledd bokstav g. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks.

Merverdiavgiftsloven § 10-7

Føresegna gjeld refusjon av merverdiavgift som vert betala ved innførsel. Departementet foreslår

at tilvisinga til § 11-2 i § 10-7 andre ledd tredje punktum vert endra til § 11-1 fyrste ledd, som no er riktig tilvising.

Departementet viser til framlegg til endring i merverdiavgiftsloven § 10-7 andre ledd tredje punktum. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks.

Merverdiavgiftsloven § 14-7

Føresegna gjeld sletting frå register for forenkla ordning. Tredje og fjerde ledd viser til andre ledd, men tilvisinga er feil då andre ledd vart nytt fyrste ledd som fylgje av skatteforvaltningsloven. Tilvisinga må difor endrast.

Departementet viser til framlegg til endringar i merverdiavgiftsloven § 14-7 tredje og fjerde ledd. Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks.

Merverdiavgiftsloven § 15-10

Føresegna gjeld dokumentasjonsplikt og viser i fjerde ledd til «omsetningsoppgaven». Ved skatteforvaltningsloven vart dette uttrykket erstatta med uttrykket «skattemelding», og føresegna må difor endrast i samsvar med dette.

Departementet viser til framlegg til endring i merverdiavgiftsloven § 15-10 fjerde ledd andre punktum. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks.

Merverdiavgiftsloven § 22-2

Overgangsreglane i andre ledd andre og tredje punktum er ikkje lenger aktuelle. Departementet foreslår difor at dei vert oppheva.

Departementet viser til framlegg til endring i merverdiavgiftsloven § 22-2 andre ledd. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks.

16.6 Opprettingar, presiseringar m.m. i skatteforvaltningsloven

Skatteforvaltningsloven § 2-10

Føresegna regulerer kva personar som ikkje kan gjere teneste som medlem av ei skatte- eller avgiftsnemnd. Dette gjeld mellom anna personar som i laupet av dei siste ti åra er straffa for å ha brote straffeloven §§ 378 og 379 (forsettleg skattesvik) og personar som i laupet av dei siste ti åra har fått skjerpa tilleggsskatt etter skatteforvaltningsloven § 14-6, jf. § 2-10 bokstav c og d. Straff for brot på straffeloven § 380, som gjeld grovt akt-

laust skattesvik, er derimot ikkje til hinder for å vere nemndsmedlem.

Skjerpa tilleggsskatt kan verte pålagd når skattytar har handla grovt aktlaust, og kjem i staden for melding til påtalemakta. Departementet meiner difor at også straff for brot på straffeloven § 380 bør vere til hinder for å gjere teneste som nemndsmedlem.

Departementet viser til framlegg til endring i skatteforvaltningsloven § 2-10 bokstav c. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks.

Skatteforvaltningsloven § 7-4

Føresegna nyttar uttrykket «deltakerlignet selskap». Ved skatteforvaltningsloven vart uttrykket erstatta med uttrykket «selskap med deltakerfastsetting». Føresegna må difor endrast i samsvar med dette.

Departementet viser til framlegg til endring i skatteforvaltningsloven § 7-4 fyrste punktum. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks.

Skatteforvaltningsloven § 7-13

Føresegna gjev departementet heimel til å gje forskrift om mellom anna leveringsmåte, leveringsfristar og leveringsstad for pliktige opplysningar etter kapittel 7. Føresegna vidarefører den tidlegare forskriftsheimelen i ligningsloven § 5-12. Med heimel i denne var det òg gjeven forskrift om innhaldet i opplysningsplikta, det vil seie kva ulike tredjepartar skal gje informasjon om. Desse føresegnene er i all hovudsak vidareførte i skatteforvaltningsforskriften, og departementet foreslår ein tilføyning i skatteforvaltningsloven § 7-13 om at departementet kan gje forskrift om det nærare innhaldet i opplysningsplikta.

Departementet viser til framlegg til endringar i skatteforvaltningsloven § 7-13 fyrste ledd. Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks.

Skatteforvaltningsloven § 8-2

Føresegna bestemmer mellom anna kven som skal levere skattemelding for svalbardskatt og vidarefører Svalbardskatteloven § 4-4. Ved overføringa til skatteforvaltningsloven vart ordlyden endra noko, men utan at det var meininga å endre innhaldet. Departementet ser at føresegna har vorte meir upresis etter endringa og foreslår difor at ho vert endra tilbake til tidlegare ordlyd.

Departementet foreslår òg å endre tilvisinga til kven som er skattepliktig til Svalbard, og som dermed skal levere skattemelding. Både i den tidlegare føresegna i Svalbardskatteloven § 4-4 og noverande § 8-2 i skatteforvaltningsloven er det vist til Svalbardskatteloven §§ 2-1 og 2-2. Riktig tilvising skal vere §§ 2-1 og 2-3.

Departementet viser til framlegg til endringar i skatteforvaltningsloven § 8-2 fyrste ledd bokstav b. Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks.

Skatteforvaltningsloven § 8-3

Føresegna bestemmer kven som skal levere skattemelding for merverdiavgift, og viser i andre ledd til skattytarar som er nemnde i fyrste ledd bokstav b til e. Riktig tilvising skal vere fyrste ledd bokstav b til d.

Departementet viser til framlegg til endring i skatteforvaltningsloven § 8-3 andre ledd tredje punktum. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks.

Skatteforvaltningsloven § 14-3

Føresegna gjeld tilleggs-skatt og fastset mellom anna at tilleggs-skatt vert pålagd skattytar og trekkpliktig som har unnlåte å levere pliktige opplysningar, når dette kan føre til skattemessige fordelar. Etter fyrste ledd andre punktum vert det rekna som unnlåten levering dersom opplysningane vert leverte etter at skattestyremaktene har fatta vedtak om skattegrunnlaget og berekna skatt. Føresegna byggjer på ei tilsvarande føresegn i ligningsloven § 10-2.

Etter ligningsloven fekk skattytar som leverte sjølvmeldinga etter leveringsfristen, ei forseinkingsavgift. Avgifta vart berekna i samband med likninga, og det var difor naudsynt å regulere skiljet mellom forseinka og ikkje levert melding. Ordninga med forseinkingsavgift vart oppheva med skatteforvaltningsloven, og det er ikkje lenger naudsynt å regulere eit slikt skilje. Departementet foreslår difor at fyrste ledd andre punktum vert oppheva.

Departementet viser til framlegg til endring i skatteforvaltningsloven § 14-3 fyrste ledd. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks.

Skatteforvaltningsloven § 16-2

Føresegna gjev overgangsreglar og regulerer mellom anna kva tilleggs-skattereglar som skal

nyttast når eit lovbrøt har skjedd før skatteforvaltningsloven tok til å gjelde.

Etter andre ledd får reglane om tilleggs-skatt og lovbrøtsgebyr i skatteforvaltningsloven §§ 14-3 til 14-7 verknad for saker som vart tekne opp med varsel om tilleggs-skatt eller lovbrøtsgebyr etter at lova tok til å gjelde 1. januar 2017. For saker med varsel før lova tok til å gjelde, gjeld derimot dei tidlegare reglane i ligningsloven og merverdiavgiftsloven.

Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 7 nr. 1 har fylgjande ordlyd:

«Ingen skal bli funnet skyldig i en straffbar handling på grunn av noen gjerning eller unnlatelse som ikke utgjorde en straffbar handling etter nasjonal eller internasjonal rett på den tid da den ble begått. Heller ikke skal en strengere straff bli idømt enn den som gjaldt på den tid da den straffbare handling ble begått.»

Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) har i saka Scoppola mot Italia frå 2009 innfortolka eit krav i andre punktum om at mildare straffereglar, som er vedtekne og har teke til å gjelde etter at lovbrøtet fann stad, skal brukast, jf. også Høgsterett sin omtale i dom 20. september 2016. Departementet foreslår på denne bakgrunn endringar i overgangsreglane slik at dei vert meir i samsvar med EMK. Framlegget inneber at skattestyresmaktene, i saker der lovbrøtet fann stad før 1. januar 2017, men saka vert behandla etter dette tidspunktet, skal nytte dei mildaste tilleggs-skattereglane (det vil seie uavhengig av når varsel om tilleggs-skatt vert sendt).

Departementet viser til framlegg til endringar i skatteforvaltningsloven § 16-2 andre ledd. Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks.

16.7 Presiseringar knytte til flytting av føresegner om petroleumsskatt til skatteforvaltningsloven

Av skatteforvaltningsloven § 1 bokstav e fylgjer det at lova gjeld for petroleumsskatt. Føresegnene om skatteforvaltning som tidlegare var i petroleumsskatteloven er difor flytta til skatteforvaltningsloven. Etter petroleumsskatteloven er det to grupper av skattepliktige. Det er skattepliktige som har ordinær skatteplikt etter petroleumsskatteloven, og skattepliktige som er særskattepliktige etter petroleumsskatteloven. Departementet

foreslår enkelte presiseringar for å gjere dette skillet tydelegare i skatteforvaltningsloven.

Departementet viser til framlegg til endringar i skatteforvaltningsloven § 2-2, § 8-2 fyrste ledd bokstav c, § 8-11 fyrste ledd fyrste punktum og

tredje ledd siste punktum, § 9-4 fyrste ledd og § 13-3 andre ledd fyrste punktum og fjerde ledd fyrste punktum. Departementet foreslår at endringane tek til å gjelde straks.

17 Opprettingar i lovtekst

17.1 Skatteloven § 2-3 fjerde ledd bokstav b – skatteplikt på pensjon for personar som ikkje er busette i riket

Nye reglar om opptening av pensjonsgrunnlag og berekning av alderspensjon i kapittel 20 Ny alderspensjon i folketrygdloven tok til å gjelde 1. januar 2011.

Alderspensjon skal etter dei nye reglane bereknast av opparbeidd pensjonsbeholdning. Pensjonsbeholdninga vert bygd opp av summen av årleg pensjonsopptening på grunnlag av mellom anna pensjonsgjevande inntekt, dagpengar og uføretrygd. Personar fødte frå og med 1954 vil difor ikkje lenger tene opp pensjonspoeng, men opparbeide pensjonsbeholdning som grunnlag for alderspensjonen.

Etter skatteloven § 2-3 fjerde ledd bokstav b har ein person som ikkje er busett i riket skatteplikt til Noreg for visse pensjonar og uføreytingar når mottakaren har tent opp pensjonspoeng i folketrygda, m.m.

For å gjere det klart at skatteloven § 2-3 fjerde ledd bokstav b og gjeld likeins for dei som har opparbeida rett til pensjon etter folketrygdloven kapittel 20, foreslår departementet at lovteksten vert retta opp slik at den også viser til opparbeida pensjonsbeholdning i tillegg til pensjonspoeng.

Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2018.

17.2 Eigedomsskattelova § 8 C-1

Kommunane kan velje å bruke formuesverdiane som eigedomsskattetakst for bustader, jf. eigedomsskattelova § 8 C-1. Endringar i reglane om verdsetjing av bustader i formuesskatten kan difor verke inn på reglane i eigedomsskattelova § 8 C-1, jf. Prop. 1 LS (2012–2013) punkt 8.4.5. Ein reduksjonsfaktor i eigedomsskattelova § 8 C-1 tredje ledd skal sikre at ingen bustader får eigedomsskattetakst som er høgare enn marknadsprisen for bustaden.

Då skatteforvaltningsloven vart vedteken av Stortinget vart reglane i eigedomsskattelova endra for at den språklege utforminga skulle passe med faguttrykka i den nye lova. Endringane skulle gjelde frå 1. januar 2017. Ved ein feil vart faktoren for sekundærbustader i eigedomsskattelova § 8 C-1 tredje ledd endra til ein tidlegare faktor, som ikkje skulle gjelde for eigedomsskatteåret 2017. Riktig faktor for sekundærbustad i eigedomsskatteåret 2017 er 0,95. Difor gjer departementet framlegg om å rette faktoren i eigedomsskattelova § 8 C-1 tredje ledd for eigedomsskatteåret 2017 ved å endre skatteforvaltningsloven på dette punktet.

Departementet viser til framlegg til endring i skatteforvaltningsloven § 16-3 Endringer i andre lover punkt 7. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks og med verknad for skatteåret 2017.

Eigedomsskatten vert skriven ut med bruk av formuesverdier frå skattemeldinga to år tidlegare. Prosentsetningen for å verdsetje sekundærbustader i formuesskatten har auka dei siste åra, og difor er eigedomsskattelova § 8 C-1 òg endra og tek til å gjelde for dei komande eigedomsskatteåra. Då skatteforvaltningsloven vart vedteken vart ikkje den språklege utforminga av endringslovene endra. Difor vil ordet «likninga» kome inn igjen i eigedomsskattelova § 8 C-1 tredje ledd frå eigedomsskatteåret 2018. Departementet gjer framlegg om at den språklege utforminga i denne endringslova òg vert endra i tråd med ordbruken i skatteforvaltningsloven.

Departementet viser til framlegg til endring i lov 18. desember 2015 nr. 110 om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks med verknad frå og med skatteåret 2018.

Under budsjettforhandlingane om statsbudsjettet for 2017 vart det semje om å auke prosentsetningen som vert brukt til å verdsetje sekundærbustader i formuesskatten til 90 pst., jf. Innst. 4 L (2016–2017) kapittel 4. På grunn av denne endringa må faktoren for sekundærbustader i eigedomsskattelova § 8 C-1 tredje ledd òg verte

endra. Endringa skal gjelde frå og med eige-
domsskatteåret 2019. Departementet gjer framlegg om
at endringa i formuesskatten vert fylgt opp med
naudsynte endringar i lov 6. juni 1975 nr. 29 (eige-
domsskattelova) § 8 C-1.

Departementet viser til framlegg til endring i
eigedomsskattelova § 8-3 C-1 tredje ledd. Departementet
foreslår at endringa tek til å gjelde straks
med verknad frå og med skatteåret 2019.

17.3 Skattebetalingsloven

I skattebetalingsloven § 2-2 fyrste ledd andre
punktum manglar ein «s» i ordet «innkrevingssentral». Departementet foreslår at skrivefeilen vert
retta.

Skattebetalingsloven § 5-7 fastset at trekkfritaket
etter fyrste ledd ikkje gjeld for visse ytingar til
personar som ikkje bur i Noreg. Ved ein inkurie er
dette regulert to stader i § 5-7, både i fyrste ledd
bokstav b tredje punktum og i andre ledd, og i
andre ledd er det vidare vist til § 5-5 femte ledd i
staden for § 5-5 fjerde ledd. Departementet fore-
slår at § 5-7 fyrste ledd bokstav b tredje punktum
vert oppheva og at § 5-7 andre ledd vert endra slik
at føresegna viser til § 5-5 fjerde ledd.

Etter skattebetalingsloven § 5-12 andre ledd
andre punktum kan «foretak som har rett til å drive
finansieringsvirksomhet etter finansieringsvirksom-
hetsloven § 1-4» stille garanti for forskotstrekk i
staden for å setje trekket inn på ein særskild bank-
konto. Finansieringsvirksomhetsloven er opp-
heva, og departementet foreslår at tilvisinga til
«finansieringsvirksomhetsloven § 1-4» vert erstatta
med ei tilvising til «finansforetaksloven». Endringa
tek sikte på å vidareføre gjeldande rett, og vil
famne om føretak som nemnd i finansforetakslo-
ven §§ 2-1 og 2-12 fyrste ledd andre punktum.

Skattebetalingsloven § 10-11 om betaling av
lønsstrekke av inntekt på Svalbard vart endra ved
lov 17. juni 2016. Endringa inneber at slike løns-
strekke skal betalast på same måte som forskot-
strekke m.m., det vil seie i seks terminar, og ikkje
lenger i to halvårlege terminar. Ved ein inkurie er
ikkje føresegna om betaling i to halvårlege termi-
nar i § 10-11 andre punktum vorte oppheva. Departementet
foreslår ei endring slik at det vert
retta opp i dette.

Departementet viser til framlegg om
endringar i skattebetalingsloven §§ 2-2, 5-7, 5-12
og 10-11. Departementet foreslår at endringane
tek til å gjelde straks.

17.4 Tolloven § 13-4 om kontroll hos dei opplysningspliktige

Reglane i tolloven § 13-3a om kontrollopplysning-
gar om tollskyld og § 13-4 om kontroll av doku-
ment m.m. vart endra ved lov 20. desember 2016
nr. 115. Endringane tek til å gjelde frå 1. januar
2017. I dag har tolloven § 13-3a reglar om kontrol-
lopplysningar frå tollskyldnar og opplysningsplik-
tige etter tolloven kapittel 3 og 4, medan tolloven
§ 13-3b har reglar om kontrollopplysningar frå
tredjepartar. Tolloven § 13-4 har reglar om kon-
troll hos dei opplysningspliktige.

Norske tollmyndigheiter må som fylgje av fri-
handelsavtalar om preferansetoll og andre inter-
nasjonale avtalar kunne kontrollere opphavsbevis
og andre opplysningar hos norske aktørar på veg-
ner av tollmyndigheitene i andre land. Det gjeld
sjølv om norske aktørar ikkje har direkte plikt
etter tolloven til å gi opplysningar om opphavet til
varene de fører ut av landet til norske tollmyndig-
heiter. Tidlegare § 13-4 tredje ledd fastslo at
reglane om kontroll av dokument m.m. gjaldt på
same måte for «importør, eksportør eller produsent,
i forbindelse med kontroll av utferdigede fakturaer,
opprinnelsesbevis eller andre særlige legitimasjons-
dokumenter». Det gjaldt sjølv om aktørane ikkje
har direkte opplysningsplikt etter tolloven. Ved
endringane i lov 20. desember 2016 nr. 115 er
reglane i tidlegare § 13-4 tredje ledd ikkje fullt ut
vorte vidareførte. Dette var ikkje tilsikta.

Importør av varer til norsk tollområde er
omfatta av reglane i § 13-3a om kontrollopplysning-
gar frå tollskyldnar og andre opplysningspliktige
etter tolloven kapittel 3 og 4. Alle som fører varer
ut av landet har plikt til å gje opplysningar til nor-
ske tollmyndigheiter etter tolloven kapittel 3 og 4,
og dei som produserer varer i Noreg kan ha plikt
til å gje opplysningar som kan ha verknad for kon-
troll av andre aktørar sin vareførsel ut av landet
etter § 13-3b. Tollmyndigheitene kan òg etter toll-
forskriften § 8-4-5 krevje at ein eksportør doku-
menterer at eit produkt som det er utstedt opp-
havsbevis for, er eit opphavsprodukt. Etter føre-
segna i § 13-4 kan tollmyndigheitene foreta kon-
troll hos denne gruppa fordi dei har opplysnings-
plikt etter lova.

Det vil likevel være einiskilde aktørar som
ikkje har plikt til å gi opplysningar etter tolloven.
For å klargjere at tollmyndigheitene framleis kan
foreta kontroll hos denne gruppa foreslår departe-
mentet eit nytt femte ledd i § 13-4 om at tollmyn-
digheitene kan foreta kontroll hos «importør,
eksportør eller produsent i forbindelse med kontroll

av utferdige fakturaer, opprinnelsesbevis eller andre særlige legitimasjonsdokumenter».

Departementet viser til framlegg til endring i tolloven § 13-4. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Dykkar Majestet godkjenner og skriv under eit framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om

- lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova)
- lov om endringar i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)
- lov om endringar i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)
- lov om endring i lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven)
- lov om endringar i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (merverdiavgiftskompensasjonsloven)

- lov om endringar i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)
- lov om endringar i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven)
- lov om endring i lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning
- lov om endringar i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)
- lov om endring i lov 18. desember 2015 nr. 110 om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane
- lov om endringar i lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven)

og

- vedtak om endring i Stortingets vedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2017 (Stortingets skattevedtak)
- vedtak om endring i Stortingets vedtak om fastsetting av finansskatt på lønn for 2017
- vedtak om endring i Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringa for budsjetterterminen 2017
- vedtak om endring i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2017

Vi HARALD, Noregs Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjere vedtak til

- lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova)
- lov om endringar i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)
- lov om endringar i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)
- lov om endring i lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven)
- lov om endringar i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (merverdiavgiftskompensasjonsloven)
- lov om endringar i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)
- lov om endringar i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven)
- lov om endring i lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning
- lov om endringar i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)
- lov om endring i lov 18. desember 2015 nr. 110 om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane
- lov om endringar i lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven)

og

- vedtak om endring i Stortingets vedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2017 (Stortingets skattevedtak)
 - vedtak om endring i Stortingets vedtak om fastsetting av finansskatt på lønn for 2017
 - vedtak om endring i Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for budsjetterminen 2017
 - vedtak om endring i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2017 i samsvar med vedlagte forslag.
-

A – Forslag til lovvedtak

Forslag

til lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova)

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane gjer ein følgjande endring:

§ 8 C-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Er verdet (taksten) for bustader sett ned ved fastsetjinga etter skatteloven § 4-10 første ledd

andre eller tredje punktum, utgjer skattegrunnlaget det justerte verdet multiplisert med 2,67 for primærbustad og 0,8 for sekundærbustad.

II

Endringa under I tek til å gjelde straks med verknad frå og med skatteåret 2019.

Forslag

til lov om endringar i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjer ein følgjande endringar:

§ 24-4 tredje ledd første punktum skal lyde:

Ved gjennomsyn av virksomhetens arkiver kan *skatteoppkreveren* foreta kopiering til datalag-

ringsmedium for senere gjennomgang hos arbeidsgiver eller *skatteoppkrever*.

II

Endringane under I tek til å gjelde straks.

Forslag

til lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjer ein følgjande endringar:

§ 2-2 tredje til femte ledd skal lyde:

(3) Deltakerne i selskap som nevnt i annet ledd *skattlegges* hver for seg for sin andel i selskaps formue og inntekt, jf. §§ 4-40 og 10-40 til 10-45.

(4) *Skattlegging gjennomføres* selv om selskapet eller innretningen er oppløst eller boet er sluttet og midlene utdelt til parthaverne før utgangen av inntektsåret.

(5) For selskap m.v. som har plikt til å svare formuesskatt, er formuesskatteplikten betinget av at selskapet, innretningen eller boet ikke er oppløst eller sluttet 1. januar i *skattefastsettingsåret*.

§ 2-10 skal lyde:

§ 2-10. *Skattlegging av ektefeller under ett*

Ektefeller *skattlegges under ett* for begge formue og inntekt når ikke annet er bestemt i denne lov.

§ 2-11 skal lyde:

§ 2-11. Særskilt *skattlegging* av ektefellers inntekt

(1) Har begge ektefeller inntekt, kan hver av dem *skattlegges særskilt for* inntekten.

(2) *Særskilt skattlegging gjennomføres også uten at ektefellene har fremsatt krav om det*, hvis det gir lavere eller samme samlede skatt som *skattlegging under ett*.

(3) Ved inntekt av bedrift som tilhører den ene eller begge ektefeller, kan ektefellene etter nærmere dokumentasjon *skattlegges for* en forholdsmessig andel av overskuddet som svarer til arbeidsinnsats og deltakelse i virksomheten. Departementet kan gi forskrift om dokumentasjon.

§ 2-12 skal lyde:

§ 2-12. *Skattlegging av ektefeller* hver for seg

Ektefeller *skattlegges* hver for seg

a. når ekteskapet er inngått etter 31. oktober året før inntektsåret. Den ektefellen som har lavest alminnelig inntekt, kan likevel *skattlegges* under ett med den andre ektefellen hvis de har stiftet felles hjem før utløpet av inntektsåret,

b. når de ved utløpet av inntektsåret var separert eller levde varig atskilt.

§ 2-13 skal lyde:

§ 2-13. Fordeling av skatt mellom ektefeller

(1) Ektefeller som helt eller delvis *skattlegges* under ett, jf. §§ 2-10 og 2-12 bokstav a annet punktum, skal *ha* skatt av

a. alminnelig inntekt *fordelt* etter størrelsen av den alminnelige inntekt hver ektefelle har,

b. personinntekt *fordelt* etter størrelsen av den personinntekt hver ektefelle har,

c. formue *fordelt* etter størrelsen av den nettoformue hver ektefelle har.

(2) Endret skatt ved endring av *skattefastsetting* senere enn to år etter utløpet av inntektsåret, skal i sin helhet tilregnes den ektefellen som endringen gjelder. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av dette ledd.

§ 2-14 skal lyde:

§ 2-14. *Skattlegging av barns formue og inntekt*

(1) Når barn er 16 år eller yngre ved utløpet av inntektsåret, *skattlegges* barnets inntekt og formue med en halvpart på hver av foreldrene hvis foreldrene lever sammen ved utgangen av året. Foreldrene kan *kreve* en annen fordeling.

(2) Lever ikke foreldrene sammen ved utgangen av året, *skattlegges* barnets inntekt og formue *hos* den av foreldrene som barnet er folkeregistrert sammen med på dette tidspunkt. Hvis denne av foreldrene ikke har hatt omsorgen for barnet det meste av året, kan vedkommende kreve at bar-

nets formue og inntekt *skattlegges* hos den annen hvis sistnevnte har hatt omsorgen for barnet det meste av året.

(3) Særkullsbarns formue og inntekt *skattlegges* med en halvpart hos hver av ektefellene. Den av ektefellene som ikke er barnets biologiske mor eller far og som heller ikke har adoptert barnet, kan kreve at barnets formue og inntekt *skattlegges* hos den andre ektefellen.

(4) Barn som i inntektsåret er 13 år eller eldre, *skattlegges likevel særskilt for sin arbeidsinntekt*.

(5) *Barn som skattlegges sammen med foreldre etter reglene i første ledd, og som har mottatt engangserstatning eller annen ytelse som omfattes av § 4-22, kan skattlegges særskilt for formue og avkastning av ytelsen. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av reglene i første punktum.*

Overskriften til § 2-15 og første ledd i paragrafen skal lyde:

§ 2-15. Skattlegging etter dødsfall

(1) Ved dødsfall i inntektsåret *skattlegges* boet eller arving som har overtatt boet udelt, for sin egen og avdødes samlede inntekt i dette året. Arving kan likevel *kreve skattlegging av sin og avdødes inntekt hver for seg*.

§ 2-20 skal lyde:

§ 2-20. Fordeling av inntekt ved eierskifte

Når eiendom eller virksomhet skifter eier i inntektsåret, *skattlegges* hver av eierne for den inntekten som etter tidfestingsreglene¹ faller i vedkommendes eiertid, jf. likevel § 2-15 om *skattlegging* etter dødsfall og § 10-41 om realisasjon av andel i selskap med deltakerfastsetting m.v.

§ 2-33 første ledd skal lyde:

(1) Konkursbo og insolvent døds- og administrasjonsbo er bare skattepliktig for inntekt av virksomhet som drives for boets regning. Ved siden av boet kan skyldneren *skattlegges for* inntekt som skyldneren eller ektefellen erverver, og som ikke tilflyter boet. Skyldneren skal *skattlegges for* formue som skyldneren eller ektefellen eier ved utløpet av inntektsåret, som ikke er inndratt i boet.

§ 2-35 andre ledd bokstav c skal lyde:

c. personer bosatt på fastlandet og selskaper hjemmehørende på fastlandet ikke *skattlegges for* inntekt og formue som er skattlagt til Svalbard.

§ 3-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Ved *skattlegging* under ett etter § 2-12 a svarer skatt til bostedskommunen til den av ektefellene som har høyest alminnelig inntekt.

§ 3-1 syvende ledd tredje punktum skal lyde:

Personens ektefelle og barn i felles husstand anses bosatt samme sted, med mindre de har særlig svak tilknytning til denne boligen og ikke *skattlegges* under ett med personen.

§ 4-3 første ledd skal lyde:

(1) Ved fastsettelse av skattepliktig formue gis det ikke fradrag for

- a. forpliktelse som er avhengig av at en betingelse inntreffer,
- b. tidsbegrenset bruksrett som hviler på skattyterens formue,
- c. kapitalverdien av føderåd påheftet fast eiendom og verdien av tidsbegrenset plikt til periodisk ytelse,
- d. rentetermin eller utbytte av verdipapir så lenge betalingsforpliktelsen ikke er forfalt,
- e. forskuddsskatt, forhåndsskatt og terminskatt som ikke er forfalt, samt restskatt og resterende skatt som ikke er fastsatt ved utløpet av inntektsåret,
- f. skatt, trygdeavgift eller tilleggs-skatt og renter som fastsettes ved endring av *skattefastsettingen* etter utløpet av inntektsåret.

§ 4-17 første ledd skal lyde:

(1) Beholdning av varer og råstoffer i virksomhet verdsettes til samme verdi som legges til grunn ved *skattefastsettingen*, jf. § 14-5 annet ledd.

§ 4-20 andre ledd skal lyde:

(2) Personer som *skattlegges* under ett, har ett felles fribeløp etter første ledd.

§ 4-31 tredje ledd første punktum skal lyde:

(3) Andre skattytere enn nevnt i annet ledd gis ikke fradrag for gjeld som svarer til forholdet mellom verdien av fast eiendom og eiendeler i virksomhet som nevnt i første ledd og verdien av *skattyters* samlede eiendeler, basert på verdien ved *skattefastsettingen*.

Underoverskrifta før § 4-40 skal lyde:

Selskaper med deltakerfastsetting

§ 4-50 skal lyde:

§ 4-50. *Skattlegging* av formue for inntekts- eller bruksnyter

Er det ved testament eller annen gyldig disposisjon bestemt at inntektsnytelsen av en kapital eller bruksnytelsen av en eiendom i kortere eller lengre tid skal tilkomme en person, men at selve kapitalen eller eiendommen skal tilfalle en annen person, stiftelse eller innretning, *skattlegges* rente- eller bruksnyteren *for* formue av kapitalen eller eiendommen så lenge denne retten vedvarer.

§ 4-51 skal lyde:

§ 4-51. Forsømmelse av meldeplikt ved realisasjon av aksje og grunnfondsbevis mv.

Er det i innsendt aksjonær oppgave oppført noen som har forsømt å gi melding til selskapets eller innretningens styre om at aksje eller grunnfondsbevis m.v. er realisert, skal vedkommende *skattlegges* som eier av aksjen eller grunnfondsbeviset mv., med mindre vedkommende påviser hvem som er den virkelige eieren.

§ 5-2 første ledd andre punktum skal lyde:

Ved uttak fra enkeltpersonforetak eller sameie, gjelder skatteplikten bare hvor kostprisen helt eller delvis er kommet til fradrag ved *skattefastsettingen*.

§ 5-11 tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan gi forskrift til utfylling av første ledd og om i hvilken utstrekning reglene for forskuddstrekk i utgiftsgodtgjørelser skal gis tilsvarende anvendelse ved *skattefastsettingen*, jf. skattebetalingsloven § 5-8 tredje ledd.

§ 5-41 første ledd andre punktum skal lyde:

Det gjelder under forutsetning av at det ikke er gitt fradrag for premien ved *skattefastsettingen*.

§ 6-3 fjerde og femte ledd skal lyde:

(4) Udekket underskudd ved årets *skattefastsetting* kan fremføres til fradrag etter § 14-6. Foreldrefradrag etter § 6-48 og særfradrag etter §§ 6-80 til 6-85 tas ikke i betraktning ved fastsettelse av underskudd til fremføring.

(5) Når det i skatteavtale med fremmed stat er bestemt at inntekt skal være unntatt fra skattleg-

ging i Norge, kommer tilhørende kostnad eller tilsvarende tap ikke for noen del til *fradrag her* i landet.

§ 6-32 andre ledd første punktum skal lyde:

Minstefradrag beregnes særskilt for hver person som *skattlegges* under ett etter §§ 2-10, 2-12 a annet punktum og 2-14 første ledd.

§ 6-49 første ledd skal lyde:

(1) Barn gis særskilt inntektsfradrag når barnet har arbeidsinntekt og barnet *skattlegges for* underholdsbidrag, barnepensjon o.l.

§ 6-51 andre ledd skal lyde:

(2) Er det *fradragsført* en kostnad *ved skattefastsettingen*, men fradragsrett for kostnaden likevel ikke foreligger som følge av denne bestemmelsen, skal tidligere fradragsført beløp tas til inntekt det år betalingen skjer.

§ 6-70 første ledd bokstav a og b skal lyde:

a. etablerer skatteplikt som bosatt i riket, jf. § 2-1 første ledd, *kan for* de to første inntektsårene kreve standardfradrag etter denne paragraf i stedet for ordinære fradrag.

b. har begrenset skatteplikt etter § 2-3 første ledd d og annet ledd, *kan kreve* standardfradrag etter denne paragraf i stedet for ordinære fradrag.

§ 6-90 tredje ledd skal lyde:

(3) *Skattlegges* ektefellene særskilt etter § 2-11, eller fordeler de skatten etter § 2-13, gjelder *første ledd* særskilt for hver av dem.

§ 7-3 første ledd skal lyde:

(1) Boligselskaper *skattlegges* ikke som selskaper. I stedet *skattlegges* andelshaverne etter denne paragraf.

§ 7-3 fjerde ledd skal lyde:

(4) Bestemmelsene i denne paragraf gjelder selv om vilkårene i tredje ledd ikke er oppfylt, når skattemyndighetene finner at dette vil gi et resultat som stemmer bedre med det virkelige forhold enn *skattlegging* etter regnskap ville gjøre. Departementet kan gi nærmere regler om gjennomføring av forrige punktum, herunder gi nærmere regler om beregning av leieinntekt.

§ 8-2 femte ledd skal lyde:

(5) Skattyter som i en kommune enten ikke har skog eller bare har skog som ennå ikke er inntektsgivende, gis fradrag for kostnad til skogreising på egen eiendom med inntil ti prosent av

nettoinntekten ved *skattleggingen* i samme kommune. Fradrag gis bare for skogreising i område som etter departementets bestemmelse skal anses som skogløst eller skogfattig.

§ 8-3 fjerde ledd skal lyde:

(4) Fører *skattleggingen* til at skattyteren kunne ha foretatt større avsetning enn det beløp skattyteren regnet med som maksimum, er det adgang til å øke fradraget tilsvarende, forutsatt at økningen utgjør minst 5 000 kroner.

§ 8-10 fyrste ledd skal lyde:

(1) Bestemmelsene i §§ 8-11 til 8-20 gjelder for aksjeselskap som er stiftet i henhold til aksjeloven og allmennaksjeselskap som er stiftet i henhold til allmennaksjeloven, og som *skattlegges* etter den særskilte beskatningsordningen i henhold til bestemmelsene i §§ 8-11 til 8-20.

§ 9-14 sjette ledd tredje punktum skal lyde: Tapet fastsettes ved *skattleggingen* for det året realisasjonen anses å ha funnet sted, jf. § 14-27.

§ 9-14 niende ledd fyrste punktum skal lyde: Skattyter kan kreve utsettelse med innbetaling av *fastsatt* og forfalt skatt dersom skattyter er hjemmehørende i riket etter §§ 2-1 eller 2-2 eller anses skattemessig hjemmehørende i annen EØS-stat.

§ 10-63 skal lyde:

§ 10-63. Lavskattland
Som lavskattland regnes land hvor den alminnelige inntektsskatt på selskapets eller innretnings samlede overskudd utgjør mindre enn to tredjedeler av *den skatten selskapet eller innretningen ville ha blitt ilagt dersom det/den* hadde vært hjemmehørende i Norge.

§ 10-70 niende ledd bokstav a fyrste punktum skal lyde:

Dersom skattyter realiserer aksjen eller andelen til en lavere verdi enn verdien fastsatt etter femte ledd, kan skattyteren *kreve å få* redusert *fastsatt* skatt på aksjen eller andelen som om gevinsten var fastsatt etter faktisk realisasjonsverdi.

§ 14-1 fjerde ledd skal lyde:

(4) Tredje ledd gjelder tilsvarende når staten, Opplysningsvesenets fond eller en kommune skal *skattlegges* og det foreligger regnskap som ikke følger kalenderåret.

§ 14-7 fyrste ledd skal lyde:

(1) Når det ved opphør av en virksomhet er et udekket underskudd som er oppstått i det året da virksomheten opphører, skal *skattefastsettingen* for det foregående, og om nødvendig også for det nest foregående, året endres, idet det i inntekten for disse år gis fradrag for det udekkede underskuddet. Er underskuddet oppstått i året forut for opphørsåret, skal *skattefastsettingen* for det foregående året endres tilsvarende.

§ 14-70 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Nytt formuesobjekt må være ervervet eller bindende avtale om erverv må være inngått innen utløpet av det tredje året etter realisasjonsåret. Departementet kan i forskrift gi bestemmelser om sikkerhetsstillelse i de tilfeller der reinvestering ikke har funnet sted innen utløpet av året etter realisasjonsåret. Gevinsten skal fradras det nye objektets kostpris uten å komme til fradrag ved *skattefastsettingen*.

(4) Oppfylles ikke vilkårene for fritak som nevnt under annet ledd, skal *endring av skattefastsettingen* foretas for gevinsten eller en forholdsmessig del av den etter skatteforvaltningsloven § 12-1. For gevinst på driftsmiddel i saldogruppe e til h og negativ saldo i saldogruppe j gjelder § 14-44 fjerde ledd tredje og fjerde punktum.

§ 14-80 tredje punktum skal lyde:

Endring av *skattefastsettingen* skal i tilfelle foretas for de to forutgående årene. Kravet må fremsettes innen den fristen som gjelder for innlevering av skattemeldingen.

§ 14-82 fyrste ledd bokstav c skal lyde:

c. Vedtak om *endret skattefastsetting* som treffes før skattefastsettingen for det påfølgende året legges ut, skal det tas hensyn til ved gjennomsnittsfastsettingen. Senere endring tilregnes det året endringen gjelder.

§ 14-82 andre og tredje ledd skal lyde:

(2) Ved opphør eller realisasjon av virksomheten og dersom skattyteren går konkurs, avbrytes gjennomsnittsfastsettingen. Gjennomsnittsfastsettingen foretas ikke for dette året. Gjennomsnittsfastsettingen avbrytes likevel ikke

a. når virksomheten innen utgangen av skattyterens dødsår overtas udelt av arving eller av gjellevende ektefelle i uskifte, og vedkommende *skattlegges* under ett med avdøde og dennes dødsbo for dødsåret,

b. når avdøde og skattyterens dødsbo *skattlegges* under ett for dødsåret.

(3) Dersom det ved avbrudd av gjennomsnittsfastsettingen viser seg at gjennomsnittsinntekten i det siste eller nest siste året avviker mer enn ti prosent fra det beløpet årsinntekten utgjorde, legges årsinntekten til grunn for inntektsfastsettelsen gjennom endring av *skattefastsettingen* for vedkommende inntektsår.

§ 15-3 tredje ledd skal lyde:

(3) De skattesatsene som gjelder ved utskrivning av forskudd på skatt, skal gjelde også ved *skattefastsettingen*. Kommunestyre og fylkesting kan likevel innen utgangen av april måned i året etter inntektsåret vedta andre skattesatser som skal gjelde ved *skattefastsettingen*. Vedtaket må godkjennes av fylkesmannen for å bli gyldig.

§ 15-4 andre ledd skal lyde:

(2) Personfradrag i klasse 2 gis til ektefeller som *skattlegges* under ett for begge samlede formue og inntekt.

§ 15-4 femte ledd skal lyde:

(5) Er en av ektefellene avgått ved døden i inntektsåret, skal gjenlevende ektefelle som *skattlegges* under ett *med avdøde*, ha personfradrag i klasse 2. *Skattlegges* ektefellens inntekt særskilt etter § 2-11 første ledd, gis personfradrag i klasse 1 i avdødes inntekt. Det samme gjelder når arving som har overtatt boet uskiftet, krever sin og avdødes inntekt skattlagt særskilt. Dødsbo skal for det inntektsåret dødsfallet fant sted, ha samme personfradrag som avdøde ville ha hatt i live. Hvis gjenlevende ektefelle *skattlegges* eller sannsynligvis vil *bli skattlagt* særskilt, skal boet ha personfradrag i klasse 1. Boet skal ikke ha personfradrag for de etterfølgende inntektsårene. Reglene om ektefeller i dette ledd gjelder tilsvarende for gjenlevende samboer som overtar boet uskiftet i medhold av arveloven § 28c.

§ 16-10 tredje ledd tredje og fjerde punktum skal lyde:

For ektefeller som *skattlegges* under ett for begge samlede formue og inntekt gjelder beløpsgrensene i dette ledd for hver av dem. Sparebeløp fra barn som *skattlegges* under ett med foreldrene, jf. § 2-14, kommer bare til fradrag i skatt på inntekt som *skattlegges* særskilt.

§ 16-28 tredje ledd skal lyde:

(3) Skattyteren kan kreve utsettelse med inntektsbeskatningen så lenge han fortsatt *skattlegges*

som eier av de enkelte eiendeler etter bestemmelsene i § 2-37 fjerde ledd eller §§ 10-60 til 10-68.

Overskriften til § 16-63 skal lyde:

§ 16-63. Skatteavregning, endring av *skattefastsetting* mv.

§ 17-2 første og andre ledd skal lyde:

(1) Ved skattebegrensning etter § 17-1 skal ektefellers inntekt fastsettes hver for seg uansett om ektefellene *skattlegges* under ett eller særskilt.

(2) Ektefellers inntekt skal likevel fastsettes under ett for ektefeller som får skattebegrensning ved liten skatteevne etter § 17-4, uansett om ektefellene *skattlegges* under ett eller særskilt. Skattnedsettelsen fordeles forholdsmessig på hver ektefelles andel av skatten før nedsettelsen.

§ 18-5 femte og sjette ledd skal lyde:

(5) Formue i kraftanlegg med generatorer som i inntektsåret har en samlet påstemplet merkeytelse under 10 000 kVA, settes til skattemessig verdi pr. 1. januar i *skattefastsettingsåret*.

(6) Formue i et kraftanleggs anleggsdeler som ikke er satt i drift, settes lik investert kapital pr. 1. januar i *skattefastsettingsåret*.

§ 18-5 åttende ledd skal lyde:

(8) Formue i anlegg for overføring og distribusjon av elektrisk kraft settes til skattemessig verdi pr. 1. januar i *skattefastsettingsåret*.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjer ein følgjande endringar:

Ny § 2-40 skal lyde:

Aksjeselskaper som er direkte eller indirekte heleid av Norges Bank skal ikke svare skatt på inntekt fra kapital som forvaltes i Statens pensjonsfond utland, jf. lov 21. desember 2005 nr. 123 om Statens pensjonsfond § 2 annet ledd annet punktum, herunder avkastning i form av gevinst, utbytte, renter og valutagevinst.

§ 4-10 andre ledd tredje punktum skal lyde:

Prosentandelen er 25 for primærbolig og 90 for sekundærbolig.

§ 4-12 nytt sjuande ledd skal lyde:

(7) Ved fastsetting av ikke-børsnotert selskaps skattemessige formuesverdi, jf. FSFIN § 4-12-2, medregnes eiendeler og gjeld til full verdi, uten prosentvis reduksjon etter bestemmelser i dette kapittel.

Næringseiendom medregnes til 89 prosent av full verdi. Bestemmelsene i dette ledd gjelder likevel ikke selskap nevnt i skatteloven § 4-13.

§ 4-19 tredje ledd skal lyde:

(3) Ved beregning av forholdet etter annet ledd medregnes primærbolig og eiendelene nevnt i første ledd uten prosentvis reduksjon.

§ 6-32 fyrste ledd bokstav b skal lyde:

b. Minstefradrag i pensjonsinntekt, jf. § 6-31 første ledd bokstav b, gis med 31 prosent av summen av slik inntekt.

§ 10-2 fyrste ledd fyrste og andre punktum skal lyde:

Aksjeselskap og allmennaksjeselskap har krav på fradrag for konsernbidrag ved *skattleggingen* så langt dette, *før nedjustering etter annet punktum*, ligger innenfor den ellers skattepliktige alminnelige inntekt, og for så vidt konsernbidraget ellers er lovlig *etter* aksjelovens og allmennaksjelovens regler. *For selskap som svarer finansskatt på lønn, jf. folketrygdloven § 23-2 a, skal fradragsberettiget konsernbidrag til selskap som ikke svarer finansskatt på lønn, nedjusteres med en faktor som settes til skattesatsen på alminnelig inntekt delt på skattesatsen på alminnelig inntekt for selskap som svarer finansskatt på lønn.*

Noverande andre og tredje punktum vert tredje og nytt fjerde punktum.

§ 10-3 fyrste ledd andre punktum skal lyde:

For selskap som svarer finansskatt på lønn, jf. folketrygdloven § 23-2 a, skal skattepliktig konsernbidrag fra selskap som ikke svarer finansskatt på lønn, nedjusteres med en faktor som settes til skattesatsen på alminnelig inntekt delt på skattesatsen på alminnelig inntekt for selskap som svarer finansskatt på lønn.

Noverande andre punktum vert nytt tredje punktum.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjer ein følgjande endring:

Ny § 6-53 skal lyde:

§ 6-53 *Aksjeinnskudd i oppstartsselskap*

(1) Personlig skattyter gis fradrag med inntil 500 000 kroner for aksjeinnskudd i forbindelse med stiftelse eller kapitalforhøyelse ved nytteging

av aksjer, jf. aksjeloven kapittel 2 og 10. Det gis bare fradrag for aksjeinnskudd på minst 30 000 kroner for den personlige aksjonæren i det enkelte selskap. Aksjeselskap som nevnt i annet ledd kan ikke motta mer enn 1,5 millioner kroner årlig i fradragsberettigede aksjeinnskudd.

(2) Mottaker av aksjeinnskuddet må være norsk aksjeselskap. Selskapet må oppfylle følgende vilkår:

- a) Selskapet kan ikke være eldre enn seks år, medregnet stiftelsesåret, det året kapitalforhøyelsen registreres i Foretaksregisteret. For selskap stiftet ved skattefri omdanning fra en selskapsform til en annen, beregnes alderen fra stiftelsesåret til det opprinnelige selskapet. For selskap stiftet ved fusjon gjelder annen setning tilsvarende. For selskap stiftet ved fusjon benyttes alderen til det eldste selskapet.
- b) Ved utgangen av året selskapet eller kapitalforhøyelsen er registrert i Foretaksregisteret må selskapet oppfylle følgende vilkår:
 - selskapets gjennomsnittlige antall ansatte utgjør mindre enn 25 årsverk,
 - både selskapets samlede driftsinntekter og balansesum er lavere enn 40 millioner kroner,
 - ett eller flere offentlige organer kan ikke alene eller til sammen kontrollere mer enn 24 pst. av kapital- eller stemmerettsandelen i selskapet.

Dersom selskapet inngår i et konsern, jf. aksjeloven § 1-3, skal grenseverdiene beregnes ut fra samtlige selskap i konsernet.

c) Ved utgangen av det året selskapet eller kapitalforhøyelsen er registrert i Foretaksregisteret, eller det etterfølgende kalenderåret, må selskapet ha en årlig lønnskostnad som danner grunnlag for arbeidsgiveravgift, jf. folketrygdloven § 23-2 første ledd, på minst 400 000 kroner.

d) Selskapet må hovedsakelig drive annen aktivitet enn passiv kapitalforvaltning.

e) Selskapet kan ikke være i økonomiske vanskeligheter på tidspunktet for kapitalforhøyelsen.

(3) Personlig skattyter gis fradrag som nevnt i første ledd for aksjeinnskudd fra aksjeselskap der den personlige skattyteren er aksjonær, til selskap som nevnt i annet ledd. Dersom aksjeselskapet som yter aksjeinnskudd har flere aksjonærer, gis den enkelte aksjonær fradrag basert på sin eierandel i selskapet.

(4) Det gis ikke fradrag som nevnt i første ledd dersom skattyter eller skattyters nærstående, jf. aksjeloven § 1-5 første ledd,

- a) er eller har vært aksjonær eller ansatt i selskapet eller i et annet selskap i samme konsern, jf. aksjeloven § 1-3, på tidspunktet for et aksjeinnskudd i selskap som nevnt i annet ledd,
- b) har vært aksjonær, ansatt eller eier i tidligere selskap eller annet selskap i samme konsern, jf. aksjeloven § 1-3, dersom selskapet er stiftet i forbindelse med fusjon, fisjon eller skattefri omdanning, eller
- c) blir ansatt i selskapet eller i annet selskap i samme konsern, jf. aksjeloven § 1-3, i løpet av eiertiden som nevnt i femte ledd første setning.

Ved aksjeinnskudd som nevnt i tredje ledd gjelder fjerde ledd første setning bokstav a tilsvarende så langt den passer for aksjeselskapet som foretar aksjeinnskuddet.

(5) Fradrag etter første ledd er betinget av at den personlige skattyteren beholder alle aksjene i minst tre kalenderår etter utløpet av det kalenderåret aksjeselskapet eller kapitalforhøyelsen er registrert i Foretaksregisteret. Realiserer skattyteren aksjer i selskapet i eiertiden som nevnt i første setning, anses aksjer med krav til eiertid å være realisert sist. Fradrag etter første ledd er også betinget av at skattyter eller skattyters nærstående i eiertiden nevnt i første punktum ikke mottar utdeling fra selskapet i forbindelse med kapitalnedsetting, jf. aksjeloven § 12-1 første ledd nr. 2, eller utbytte fra selskapet, jf. skatteloven § 10-11. Ved aksjeinnskudd som nevnt i tredje ledd gjelder kravet til eiertid i første punktum tilsvarende for skattyters eierandeler i aksjeselskapet som foretok aksjeinnskuddet. Annet og tredje punktum gjelder tilsvarende for aksjeselskap som foretar aksjeinnskudd etter tredje ledd.

(6) Fradrag etter første ledd er betinget av at aksjeselskapet gir skattemyndighetene opplysninger om hvilke personlige skattytere som har foretatt fradragsberettigede aksjeinnskudd som nevnt i første eller tredje ledd.

(7) Bestemmelsene i (1) til (6) gjelder tilsvarende for aksjeinnskudd i utenlandske selskap som tilsvarende aksjeselskap, forutsatt at det utenlandske selskapet er hjemmehørende i et land innenfor EØS og er skattepliktig etter § 2-3 første ledd bokstav b.

IV

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjer ein følgjande endring:

§ 2-3 fjerde ledd bokstav b skal lyde:

Mottaker har opptjent pensjonspoeng *eller opparbeidet pensjonsbeholdning* i folketrygden og utbetalingen skjer på grunnlag av forpliktelse som påhviler person, selskap eller innretning hjemmehørende i riket eller person, selskap eller innretning hjemmehørende i utlandet som er skattepliktig til Norge etter første ledd bokstav b, eller

V

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjer ein følgjande endringar:

§ 5-20 andre ledd ny bokstav c skal lyde:

c) utbetaling fra avtaler om individuell sparing til pensjon, jf. § 6-47 første ledd bokstav d.

§ 6-47 fyrste ledd bokstav c og d skal lyde:

- c) premie, innskudd og kostnader knyttet til administrasjon av individuell pensjonsavtale etter lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning, herunder kostnader til forvaltning av årets premie eller innskudd til individuell pensjonsavtale.
- d) *premie, innskudd og kostnader knyttet til administrasjon av avtaler om individuell sparing til pensjon herunder kostnader til forvaltning av årets premie eller innskudd til slike avtaler. Samlet fradrag etter bokstav c og d kan ikke overstige 40.000 kroner per år. Departementet kan gi forskrift om vilkår for fradrag etter første punktum.*

Noverande bokstav d til f vert bokstav e til g.

VI

Endringane under I tek til å gjelde straks.

Endringane under II tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2017.

Endringa under III tek til å gjelde straks med verknad frå og med 1. juli 2017.

Endringa under IV tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2018.

Endringane under V tek til å gjelde frå den tid Kongen bestemmer.

Forslag

til lov om endring i lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven)

I

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) gjer ein følgjande endring:

§ 2-3 andre ledd skal lyde:

Et foretak som ikke omfattes av første ledd kan opprette pensjonsordning for selvstendig næringsdrivende, for personlig deltaker i *selskaper med deltakerfastsetting* eller for ansatt eier av aksjeselskap eller allmennaksjeselskap. Tilsvarende gjelder for frilansere. Årlig innskudd til ordning som nevnt i første og annet punktum kan ikke overstige 6 prosent av vedkommende per-

sons samlede beregnede personinntekt fra næringsvirksomhet, godtgjørelse til deltaker for arbeidsinnsats i *selskaper med deltakerfastsetting* eller lønn mellom 1 og 12 G. Dersom et foretak som nevnt i første punktum oppretter pensjonsordning, gjelder bestemmelsene i kapittel 4 om medlemskap for arbeidstakere og i kapittel 5 om innskudd for arbeidstakere tilsvarende så langt de passer.

II

Endringa under I tek til å gjelde straks med verknad frå inntektsåret 2017.

Forslag

til lov om endringer i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (merverdiavgiftskompensasjonsloven)

I

I lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (merverdiavgiftskompensasjonsloven) gjer ein følgjande endringar:

§ 2 fyrste ledd bokstav f og ny bokstav g skal lyde:

f) internatdelen ved skoler godkjent etter friskolelova, som er en del av skolens tilbud til egne elever,

g) *opplæring av voksne elever uten rett til videregående opplæring ved frittstående skoler etter forskrift fastsatt med hjemmel i friskolelova § 3-1 femte ledd og ved frittstående skoler som er godkjent for å drive særskilt opplæring for funksjonshemmede, jf. friskolelova § 3-1 andre ledd andre punktum.*

§ 16 andre ledd skal lyde:

Det skal ikke justeres for kompensert merverdiavgift ved overdragelse av bygg, anlegg eller annen fast eiendom som følge av vedtak om sammenslåing eller deling etter lov 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova) §§ 4 og 5.

Noverande § 16 andre ledd vert nytt tredje ledd.

II

Endringane under I tek til å gjelde straks med verknad frå 1. januar 2017.

Forslag

til lov om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)

I

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) gjer ein følgjande endringar:

§ 2-2 fyrste ledd andre punktum skal lyde:
Statens *innkrevingsentral* har samme innkrevingsmyndighet som et skattekontor når den innkrever slike krav.

§ 5-7 fyrste og andre ledd skal lyde:
(1) Det skal ikke foretas forskuddstrekk i:
a) lovbestemt feriegodtgjørelse, lønn og ytelser som skatlegges som lønn, i ferietiden. Skattytere med månedsbetaling kan fritas for trekk for en måned i ferietiden om sommeren og for en halv måned før jul. Skattytere med uke-, dag- eller timebetaling kan fritas for trekk i 4 uker i ferietiden om sommeren og 2 uker før jul. Departementet kan i forskrift bestemme at det for skattytere som har kortvarig tilknytning til riket, skal foretas forskuddstrekk gjennom hele året uten noen trekkfrie perioder.

b) livrente, pensjon, vartpenger, introduksjonsstønad og supplerende stønad til person med kort botid i Norge for en måned før jul. Fritaket gjelder ikke beløp som først kan heves etter årets *utgang*.

c) føderåd og underholdsbidrag.

(2) Fritaket etter første ledd bokstav a og b gjelder ikke når trekket beregnes etter § 5-5 *fjerde* ledd.

§ 5-12 andre ledd andre punktum skal lyde:
I stedet for skattetrekkskonto kan det stilles garanti av foretak som har rett til å drive finansieringsvirksomhet etter *finansforetaksloven*.

§ 10-11 skal lyde:

§ 10-11. Lønnstrekk til Svalbard
For betaling av lønnstrekk av inntekt på Svalbard gjelder § 10-10 *tilsvarende*.

§ 10-12 skal lyde:

§ 10-12. Artistskatt
Artistskatt for en periode forfaller til betaling samme dag som det skal leveres *melding* over skatteplikten. Tidspunktet for innlevering av *melding* følger av *bestemmelser gitt i medhold av skatteforvaltningsloven § 8-15, jf. § 8-8 annet ledd*.

§ 11-2 fyrste og andre ledd skal lyde:

(1) Det skal beregnes rente av økning i skatt og avgift som fastsettes ved vedtak om endring mv. eller som skyldes at den skatte- og avgiftspliktige selv endrer en tidligere levert *melding*.

(2) Renten er beregnet fra forfallstidspunktet for kravene etter §§ 10-1 til 10-41, fram til det trefes vedtak om endring mv. eller ny endret *melding* kom fram til skatte- og avgiftsmyndighetene, med de unntak som følger av tredje til syvende ledd.

§11-2 åttende ledd skal lyde:

(8) Er det foretatt innbetalinger til dekning av skatte- og avgiftskravet før det er truffet vedtak om endring mv. eller før melding om egenretting av tidligere levert *melding* er kommet fram til skatte- og avgiftsmyndighetene, beregnes renten fram til betalingstidspunktet.

§ 11-4 fyrste ledd skal lyde:

(1) Ved utbetaling av for mye betalt skatt eller avgift som følge av vedtak om endring mv. eller ved egenretting av tidligere levert *melding*, skal det ytes rentegodtgjørelse fra betaling fant sted fram til forfallstidspunktet i § 10-60.

II

Endringane under I tek til å gjelde straks.

Forslag til lov om endringar i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven)

I

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel gjer ein følgjande endringar:

§ 13-4 femte ledd skal lyde:

(5) Tollmyndighetene kan foreta tilsvarende kontroll hos importør, eksportør eller produsent i forbindelse med kontroll av utferdigede fakturaer,

opprinnelsesbevis eller andre særlige legitimasjonsdokumenter.

Noverande § 13-4 femte til sjette ledd vert nytt sjette til sjuande ledd.

II

Endringane under I tek til å gjelde straks.

Forslag til lov om endring i lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning

I

I lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning gjer ein følgjande endring:

Ny § 1-1 a skal lyde:

§ 1-1 a. Stenging for nye pensjonsavtaler

Nye pensjonsavtaler etter denne loven kan ikke inngås etter ikrafttredelse av denne paragraf.

II

Endringa under I tek til å gjelde frå den tid Kongen bestemmer.

Forslag til lov om endringar i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjer ein følgjande endringar:

§ 1-3 fyrste ledd bokstav g skal lyde:

g) unntak fra loven: omsetning og uttak som ikke er omfattet av loven,

§ 10-7 andre ledd tredje punktum skal lyde:

Kravet om gjenutførsel kan frafallas dersom varen blir tilintetgjort under kontroll av eller etter avtale med tollregionen mot at den som var ansvarlig for merverdiavgiften etter § 11-1 første ledd bærer kostnadene.

§ 14-7 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Tilbyder som blir slettet i medhold av *første* ledd bokstav c, og som fortsatt har avgiftspliktig virksomhet, skal registreres ved representant etter § 2-1 sjette ledd.

(4) Tilbyder som har blitt slettet i medhold av *første* ledd bokstav c, skal kunne registreres på nytt når

a) tilbyderen etter slettingsvedtaket har fulgt pliktene som følger av merverdiavgiftsloven,

b) det må antas at tilbyderen ved ny registrering vil følge pliktene som følger av merverdiavgiftsloven, og

c) tilbyderen har oppfylt tidligere betalingsforpliktelser.

§ 15-10 fjerde ledd andre punktum skal lyde:

Transaksjonsoversikten skal være tilstrekkelig detaljert til at skattekontoret kan fastslå at merverdiavgiftsberegningen i *skattemeldingen* er korrekt.

§ 22-2 andre ledd skal lyde:

(2) Fra samme tidspunkt oppheves lov 19. juni 1969 nr. 66 om *merverdiavgift*.

II

Endringane under I tek til å gjelde straks.

Forslag

til lov om endring i lov 18. desember 2015 nr. 110 om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiedomsskatt til kommunane

I

I lov 18. desember 2015 nr. 110 om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiedomsskatt til kommunane gjer ein følgjande endring:

Eiedomsskattelova § 8 C-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Er verdet (taksten) for bustader sett ned ved *fastsetjinga* etter skatteloven § 4-10 første ledd

andre eller tredje punktum, utgjer skattegrunnlaget det justerte verdet multiplisert med 2,67 for primærbustad og 0,83 for sekundærbustad.

II

Endringa under I tek til å gjelde straks med verknad for skatteåret 2018.

Forslag

til lov om endringar i lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven)

I

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven) gjer ein følgjande endringar:

§ 2-2 skal lyde:

§ 2-2 Petroleumsskatt

Oljeskattekontoret og Klagenemnda for petroleumsskatt er myndigheter for *skatt på formue i og*

inntekt av virksomhet etter petroleumsskatteloven § 5. Skattemyndighetene som nevnt i § 2-1 er myndighet for skatt på annen formue og inntekt etter petroleumsskatteloven.

§ 2-10 bokstav c skal lyde:

c) enhver som i løpet av de ti siste årene er straffet for overtredelse av denne loven, ligningsloven, merverdiavgiftsloven, skattebetalingslo-

ven, straffeloven §§ 378 til 380 og 406, regnskapsloven eller bokføringsloven

§ 7-3 andre ledd bokstav f skal lyde:

f) individuelle pensjonsavtaler og avtaler om individuell sparing til pensjon

§ 7-4 første punktum skal lyde:

Aksjeselskap, allmennaksjeselskap samt likestilt selskap og sammenslutning som nevnt i skatteloven § 10-1, og selskap med deltakerfastsetting, jf. skatteloven § 10-40, plikter å gi opplysninger om gjeld og rentebetalinger til personlig skattepliktig.

§ 7-13 første ledd skal lyde:

(1) Departementet kan gi forskrift om *det nærmere innholdet i opplysningsplikten etter dette kapitlet*, leveringsmåte for opplysningene, signatur, leveringsfrist og leveringssted, bekreftelse av opplysninger fra revisor samt om fritak fra å levere melding etter dette kapitlet.

§ 8-2 første ledd bokstav b skal lyde:

b) er skattepliktig etter Svalbardskatteloven §§ 2-1 eller 2-3, og som ikke har begrenset skatteplikt etter Svalbardskatteloven § 2-1 annet ledd. *Skattemelding skal også leveres av personer og selskaper som er skattepliktige til Svalbard for formue og inntekt som nevnt i svalbardskatteloven § 3-2.*

§ 8-2 første ledd bokstav c skal lyde:

c) *har hatt formue eller inntekt som er skattepliktig etter petroleumsskatteloven.*

§ 8-3 andre ledd tredje punktum skal lyde:

Skattepliktige som nevnt i første ledd bokstav b til d, skal bare levere skattemelding for de terminer det oppstår plikt til å beregne merverdiavgift.

§ 8-11 første ledd første punktum skal lyde:

Selskap eller innretning som har plikt til å levere skattemelding i medhold av § 8-2 første ledd, skal også levere melding med opplysninger om art og omfang av transaksjoner og mellomværender med nærstående selskaper eller innretninger. Tilsvarende gjelder for selskap som har plikt til å levere selskapsmelding i medhold av § 8-9 første ledd.

§ 8-11 tredje ledd siste punktum skal lyde:

Første punktum gjelder heller ikke for *skattepliktige etter petroleumsskatteloven § 5.*

§ 9-4 første ledd skal lyde:

(1) Skattepliktige kan endre opplysninger i tidligere leverte skattemeldinger for formues- og inntektsskatt, svalbardskatt, *petroleumsskatt*, merverdiavgift, arbeidsgiveravgift, finansskatt på lønn og særavgifter ved levering av endringsmelding. Trekkpliktige etter Svalbardskatteloven § 3-1, Jan Mayen-skatteloven og artistskatteloven kan på samme måte endre opplysninger i levert melding om trekk. Dette gjelder likevel ikke grunnlag som er fastsatt av skattemyndighetene, eller på områder hvor myndighetene har varslet om at fastsettingen er under kontroll. *Skattepliktige etter petroleumsskatteloven § 5 kan ikke endre opplysninger i tidligere leverte skattemeldinger etter første punktum.*

§ 13-3 andre ledd første punktum skal lyde:

Skatteklagenemnda er klageinstans ved klage over vedtak om fastsetting av formues- og inntektsskatt, Jan Mayen-skatt, artistskatt, merverdiavgift, *petroleumsskatt som ikke er omfattet av fjerde ledd*, finansskatt på lønn og arbeidsgiveravgift.

§ 13-3 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Klagenemnda for petroleumsskatt er klageinstans ved klage over vedtak om fastsetting av skatt *på formue i og inntekt av virksomhet* etter petroleumsskatteloven § 5 første ledd.

§ 14-3 første ledd skal lyde:

(1) Tilleggsskatt ilegges skattepliktig og trekkpliktig som nevnt i § 8-8 første og annet ledd, som gir uriktig eller ufullstendig opplysning til skattemyndighetene eller unnlater å gi pliktig opplysning, når opplysningssvikten kan føre til skattemessige fordelere.

§ 16-2 andre ledd skal lyde:

(2) §§ 14-3 til 14-7 får virkning for saker *der opplysningssvikten er begått etter tidspunktet for lovens ikrafttredelse. Det samme gjelder for saker der vedtak treffes etter lovens ikrafttredelse, men opplysningssvikten er begått før tidspunktet for lovens ikrafttredelse, for så vidt samlet tilleggsskatt eller overtredelsesgebyr hadde blitt høyere etter de tidligere reglene.*

II

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven) gjer ein følgjande endring:

§ 16-3 Endringer i andre lover pkt. 7 om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova):

Endringa i § 8 C-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Er verdet (taksten) for bustader sett ned ved fastsetjinga etter skatteloven § 4-10 første ledd

andre eller tredje punktum, utgjer skattegrunnlaget det justerte verdet multiplisert med 2,67 for primærbustad og 0,95 for sekundærbustad.

III

Endringane under I tek til å gjelde straks.

Endringa under II tek til å gjelde straks og med verknad for skatteåret 2017.

B – Forslag til stortingsvedtak

Forslag

til vedtak om endring i Stortingets vedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2017 (Stortingets skattevedtak)

I

lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 81 200 kroner.

I Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr. 1666 om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2017 gjer ein følgjande endring:

§ 6-1 annet ledd skal lyde:

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes

II

Endringa tek til å gjelde straks med verknad for inntektsåret 2017.

Forslag

til vedtak om endring i Stortingets vedtak om fastsetting av finansskatt på lønn for 2017

I

I Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr. 1670 om fastsetting av finansskatt på lønn for 2017 gjer ein følgjande endring:

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Arbeidsgivere med finansielle aktiviteter hvor andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet utgjør mer enn 70 pst. av

arbeidsgiverens samlede lønn mv. *knyttet til finansielle aktiviteter*, er unntatt fra skatteplikten etter folketrygdloven § 23-2 a. Annet ledd gjelder tilsvarende for beregningen av andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet.

II

Endringa under I tek til å gjelde straks med verknad for inntektsåret 2017.

Forslag

til vedtak om endring i Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for budsjetterminen 2017

I

Frå 1. juli 2017 gjer ein følgjande endring i Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr. 1672 om produktavgift til folketrygda for fiskeri-, kval- og selfangstnæringa for budsjetterminen 2017:

II skal lyde:

Produktavgiften skal være *2,2 pst. fra og med 1. juli 2017.*

II

Endringa under I tek til å gjelde frå og med 1. juli 2017.

Forslag

til vedtak om endring i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2017

Frå 1. juli 2017 gjer ein følgjande endring i Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr 1673 om avgift på motorvogner mv. A Engangsavgift for budsjetterminen 2017:

§ 2 fyrste ledd avgiftsgruppe F skal lyde:

Avgiftsgrupper	Egen- vekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
Avgiftsgruppe F							0
Motorsykler					0–125	0	
					126–900	33,60	
					over 900	73,68	
Motorsykkkel med plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
					0–75	0	
					76–140	630	
					over 140	800	
Motorsykkkel uten plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -utslipp						8 254	
		0–11				0	
		over 11				261,38	

Tinging av publikasjonar

Offentlege institusjonar:

Tryggings- og serviceorganisasjonen til departementa

Internett: www.publikasjoner.dep.no

E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Privat sektor:

Internett: www.fagbokforlaget.no/offpub

E-post: offpub@fagbokforlaget.no

Telefon: 55 38 66 00

Publikasjonane er også tilgjengelege på

www.regjeringen.no

Trykk: 07 PrintMedia AS – 05/2017

